

Контрол ▶ 18
КФН следи
за манипулации
на пазара

Приоритет през 2010 г. ще бъде усъвършенстването на надзорните и контролните функции, каза Петър Чобанов

Интервю ▶ 8-9

Падането на лихвите не е панацея за икономиката

▶ **Цветалина Бориславова,**
председател на НС на СИБАНК

Инвеститор ▶ 12
Инвеститорите се
насочват към
по-рискови схеми

Взаимните фондове приключиха 2009 г. с 16% ръст на активите си до 370.2 млн. лв. Лидери по доходност станаха схеми, които инвестират в акции, но на чуждите пазари

Инвеститор ▶ 12
Премия от 7.6%
в търговото на
Девин АД

Комисията за финансов надзор разреши на Адвент да изкупи книгата от останалите акционери

pari.bg
Пари

Четвъртък

7 януари 2010, брой 3 (4814)

USD/BGN: 1.36295

▲ +0.64%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.43500

▼ -0.64%

Българска народна банка

Sofix: 423.60

▼ -0.36%

Българска фондова борса

BG40: 115.99

▼ -0.76%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Сиренето и луканката влязоха в Евросъюза с 3 години закъснение

Българските колбаси и сирена вече са равноправни с европейските изделия и от 1 януари 2010 г. може да се търговат свободно. Новият млечен борд обещава контрол върху млечните продукти ▶ **4-5**

Коментар ▶ 2

Как се мери административна тежест

Вместо да търси фирми, които да мерят административната тежест, по-добре министър Трайчо Трайков да прочете чужди класации, където вече има подобни изследвания

Новини ▶ 6

Стомана Индъстри купи пристанището в Свищов

Ръководената от Антон Петров металургична компания купи пристанището в дунавския град. Досега то беше собственост на Свилоза АД

Новини ▶ 6

Съдбата на Кремиковци е в ръцете на Дянков

Ако финансовият министър откаже да разсрочи публичните вземания на Кремиковци, които са в размер на 600 млн. лв., комбинатът ще бъде ликвидирен

Новини ▶ 7

Испанци и французи спасяват железниците ни

Десет кандидати са подали документи в конкурса за изготвяне на бизнес план за развитие на жп транспорта, казаха от ведомството на Александър Цветков

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Андрю Харисън

Общо 46.08 млн. души са пътували с нискотарифната авиокомпания easyJet през 2009 г. Това е ръст от 3.4%, съобщиха от компанията, ръководена от Андрю Харисън. Заетостта на полетите на годишна база е била 86%, като тя се е увеличила с 1.4 пункта в сравнение с 2008 г. Само за декември услугите на авиокомпанията са използвали 3.4 млн. души, или с 9.3% повече спрямо същия месец година по-рано.

Губещ
Божидар Димитров

Министерството на външните работи се разграничи от изявлението на министъра без портфейл Божидар Димитров, че едно от трите условия за пълно членство на Турция в ЕС е решаването на проблема с имотите на тракийските бежанци. Преди дни Димитров каза, че Турция трябва да изплати на България 20 млрд. USD, за да разчита на подкрепата на страната ни.

Мнения

► **Е, тя каква стана, всеки ден някой иска пари** от държавата, а Дянков повтаря, че няма. Накрая то е ясно - трябва да се вземат пари назаем и финансовият министър се реши да пусне ДЦК, вместо да прибегва до заем от МФВ, което е похвално. Но режийки парите на държавните институции, той силно ограничава вътрешното потребление, което е един от двигателите на растежа.

Кирил Християнов

► **Дянков и хазната да балансира**, и в еврозоната да влезем, какво от това, като в една европейска столица се стрелят по улиците все едно сме в дивия Запад. Не коментирам коя е жертвата и какви са причините, но е недопустимо да се случват подобни неща.

Силвия Йорданова

Коментар

► **Министърът на икономиката Трайчо Трайков ще мери бюрокрацията у нас**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Как се мери измерената административна тежест

Министерството на икономиката цяло да мери административната тежест върху бизнеса. И за тази цел ведомството на Трайчо Трайков е обявило конкурс за избор на компания, която да определи въздействието на бюрокрацията върху бизнеса, както и да предложи как да бъде намалено то. Фирмите, които кандидатстват може да изкарат минимум 150 хил. лв. По-безумно нещо не бях срещала.

Има ли смисъл, логика българска фирма да определя административната тежест, след като има изследвания и класации на световноизвестни институти, където България традиционно е на последните места. За това може да помогне и финансовият министър Симеон Дянков, който пък е един от авторите на световната класация Doing Business. Както се казва, министър Трайков, може да пиете вода директно от извора. Всъщност сега, като се замисля, може пък да се окаже, че

Билиана Вачева
bvacheva@pari.bg

” **Министър Трайков, вместо да търси фирми, които да му мерят административната тежест, е по-добре да прочете чужди класации**

тази обществена поръчка има смисъл. Целта е ясна - една фирма да спечели едни лесни пари, и то в условията на криза. Защото какво по-различно би измерила тази фирма, след като непрекъснато излизат доклади на канадския институт Фрейзър, че сме на последно място по икономическа свобода и на едно от предпоследните места по правене не бизнес. Така че на практика фирмата просто ще трябва да прибере неколкостотин хиляди лева.

А иначе реалността у нас е до болка позната. В последния годишен доклад на института Фрейзър ние се нареждаме на 76-о място в света по икономическа свобода от общо 141 държави, но пък сме на последно място в Европейския съюз. Преди нас са успели да се изкачат дори Киргизстан, Барбадос!!! Успокояващо е, че сме изпреварили Нова Гвинея, Израел и Египет. Според критерия Регулации на бизнеса сме на

105-о място. Може да се изброят още критерии и класации, в които се вижда, че България е на дъното. Неведнъж българските фирми са се оплаквали от многото бюрокрация, тоновете лицензионни режими и задушавачата бумацина. Дори сегашните управляващи още преди изборните обещаха да намалят лицензионните режими с 30%. Очакваме кабинетът на Борисов да удържи на обещанието си и да подкрепи българския бизнес, защото именно фирмите са тези, които пълнят хазната.

Няма какво министър Трайков да харчи държавни средства, по-удачно би било да се посъветва с колегата си Дянков или още по-добре да се обърне за съвет към българския бизнес. Ще получите безплатни консултации, съвети как да намалите административната тежест. Така хем няма да харчите пари на данъкоплатците, хем бизнесът ще е доволен, че се е чул гласът му.

pari.bg Топ 3

1 Масови арести след убийството на Боби Цанков. Големият Маргин и Сако прибрали след разстрела на радиоводещия, полицията издирва Малкия Маргин

2 Присъединяването към еврозоната няма да е скоро. Поне по 3 причини страната ни ще остане извън еврозоната засега

3 Кабинетът успя наполовина в борбата с дефицита. Правителството на Бойко Борисов стърши половината от заложените антикризисни мерки

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емелия ГЪРГОВА - 062/67 76 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
IT МЕНИДЖЪР
Богдан НАЙДЕНОВ - 4395889
ПРОДАЖБИ АБОНАМЕНТ
Дарина ДИМОВА - 4395840
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ - 439 5830
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Аз като гражданка не бих имала нищо против да влязат в моята електронна поща, стига това да гарантира моята сигурност и тази на семейството ми

► **Цецка Цачева**, председател на Народното събрание

Число на деня

300

► хил. души имат личен празник днес на Ивановден. Това е най-многобройната група именници според статистиката на НСИ

Коментар

Моите реформаторски пожелания за 2010 г.

Аз няма да пожелавам добри неща, които съдбата или някоя висша сила (ако вярваме в нея) може да ни изпрати. Аз искам да пожелаем неща, които са в наша власт (във властта на хората) да реализираме. Ще пожелаем неща, които нашето правителство, ако поиска, може да извърши; неща, които ще направят всички нас по-богати и ще осигурят просперитет.

1 Фискална стабилност (поне балансиран бюджет) - стабилността на финансите е номер едно, защото без нея нищо друго няма значение.

2 Влизане в ERM II и напредък към еврозоната - това би подкрепило първия приоритет.

3 Намаление на осигуровките с 10 проценти пункта - подобно намаление би подпомогнало създаването на над 200 хиляди нови работни места.

4 Рязко подобряване на бизнес средата и инвестиционния климат (вкл. съдебна система, полиция, администрация) - позитивните ефекти от подобна реформа са очевидни.

Георги Ангелов, старши икономист в институт Отворено общество

” **Пожелавам неща, които нашето правителство, ако поиска, може да извърши**

5 Електронно правителство, което улеснява обслужването (а не го влошава) - това би спестило време и пари на бизнеса и хората, както и щатни бройки на администрацията.

6 Свободен избор на здравен фонд от осигурените, инвестиции и конкуренция в системата - което ще ни помогне да започнем да подобряваме здравеопазването.

7 Пенсионна реформа, която води до натрупване на реални пенсионни спестявания, а не до

празни обещания (като сегашната система) - не само ще осигури дългосрочна стабилност, но и ще увеличи спестяванията в икономиката и ще позволи повече инвестиции.

8 Някой водещ световен университет да отвори врати в България (+ реформа във висшето образование и науката) - без високо качество на образованието няма как да имаме иновативни отрасли и такива с висока добавена стойност.

9 Два милиарда евро приходи от приватизация и концесии - напълно във възможностите на правителството; ще осигури по-добро управление на държавните компании, повече чужди инвестиции и приходи за правителството.

10 Висок приток на инвестиции, по-ниски лихви, висок икономически растеж и много нови работни места - този резултат е гарантиран, ако горните реформи се извършат.

(**Както се вижда, пожеланията не зависят** от късмет или шанс, а от здрава работа от съответните министри и политици.)

Празник

► **Николай Колев** извади кръста от езерото в Дружба по време на вчерашния празник Йордановден

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

pari.bg реплики

► Има една особеност при небанковите финансови институции, която сякаш не се взема под внимание - че те работят със значително по-скъп ресурс от банките, а кредитират в сегмента под банковия. Т.е. по-скъп ресурс се разпределя между по-рискови клиенти, които са доста силно засегнати от кризата без изгледи за подобряване на финансовото им състояние в средносрочен план. Имайки предвид секторното разпределение на портфейлите им, проблемите тепърва предстоят.

Траяна Вукадинова

► То е съвсем ясно, великият министър Дянков задържа пари за множество социални плащания, в това число и парите на лекарите от болничната и доболничната помощ, за да докара едно фалшиво финансово лице на България пред европейците. Това момче какво си мисли, че Европа трева пасе, ли? Хем няма да ни повярват, хем нещастните лекари и сестри ще останат потърпевши. Бойко трябва да санкционира подопечния си, ако иска да бъде уважаван.

Саба 14

► Кризата в България изцяло е провокирана от високите лихви по кредитите. Те помпат инфлацията, тъй като в цената на крайния продукт се калкулира и кредитът от банката. Немислимо е при условия на ниска инфлация да имаме лихви от 10-15%. Икономиката на нашата страна все повече ще затъва. Фалитите ще докарат безработица, която ще окаже тежест върху бюджета, а оттам и напрежение в държавата като цяло.

Ник

Оценка

България е 44-та в класация за най-доброто място за живеене

Изпреварваме Румъния, но пред нас са Коста Рика, Панама и Еквадор

България заема 44-тото място в класацията на американското месечно издание International Living за най-добрите места за

живеене. От всички държави членки в Европейския съюз страната ни води само пред Румъния, която е 53-та. С едно място изпреварваме и Кипър, а пред нас остават страни като Коста Рика, Панама и Еквадор.

Най-доброто място за живеене според американското издание е Франция. Страната получава престижната оценка за пета поредна година. Според авторите Франция притежава най-добрата здравна система в света, което до известна степен намалява ефектите от бюрокрацията и високите данъци.

На второ място през

тази година е класирана Австралия, която излиза напред заради плажове и климата си, добрата здравна система и инфраструктура, както и заради факта, че икономиката на страната бе слабо засегната от глобалната икономическа криза.

В челната петица влизат още Швейцария, Германия и Нова Зеландия.

В класацията на International Living участват 194 държави. Сред основните критерии за оценка са разходите за живот, култура и забавления, икономика, климат, свобода, здравеопазване и инфраструктура.

Позиция

Боби Цанков не беше журналист, а част от престъпния свят

Боби Цанков не беше разследващ журналист - той не правеше разследвания, а съобщаваше факти или свои гледни точки за престъпния свят на базата на принадлежността си към него.

За да си журналист, трябва да имаш друг етичен статут. Да бъдеш в журналистическата професия означава да спазваш нейните стандарти и оттам да наблюдаваш престъпния свят и да го разследваш, а не да му принадлежиш. Публичното говорене не е магическа процедура. Като кажеш, че си част

Георги Лозанов, медиен експерт

” **В най-добрия случай той беше един важен свидетел, който бе премахнат**

от престъпния свят, и започнеш да разказваш за него, не означава, че си променил принадлежността си. Така че в най-добрия случай Боби Цанков беше важен свидетел, който бе премахнат. Защото мафията, за разлика от журналистиката, ревниво пази своите територии.

Освен това самото му присъствие в медиите не беше журналистическо. По-скоро той се опитваше да превърне медиите и тези предавания с награди, които раздаваше, в нещо като своеобразни ефирни пирамиди.

Може би по някакъв начин сега е симпатичен, след като вече го няма, но той по такъв начин навлезе в медиата, за да я използва от обратната страна - като форма за рекет и за измама, а не като форма за говорене на истината, за да се съобщават важни послания.

194

► държави участват в класацията на американското месечно издание International Living

Българските храни равноправни с тези

Нов млечен борд отвори нова страница в сектора на сиренето

Нов управителен съвет на млечния борд, избран в края на миналата година, е знакът, с който секторът на млякото показва, че е готов за кардинални промени. Така представителите на всички браншове в сектора млекопроизводители, млекопреработватели и търговци де факто казаха сбогом на преходния период, който си отиде на 31 декември за преработвателната индустрия в секторите Месо и Мляко.

Всъщност осезателната липса на млечна суровина предизвика драстичните промени в ръководството. Символично и знаково е оттеглянето на старите лидери в сектора Димитър Зоров и Михаил Тачев. За шеф на УС е избран Иван Станков, ректор на Тракийския университет в Стара Загора, а за изпълнителен директор Диляна Славова, която е на същата длъжност в една от млечните асоциации. Обединение е ключовата дума, която ще следва новото ръководство, коментира за в. Пари Станков. Целта е работещ борд, интеграция между млекопреработватели, производители и търговци, защото досега всяко звено работеше единствено и само за себе си. А това даваше ниско качество на продукта на всички нива, изтъкна той. В момента се изготвят правилата, които всяка една от групите ще трябва да спазва, за да отговарят суровината и продуктите на нужното качество, допълни Станков.

Така най-засегнатата част от

Светлана Трифоновска,
strifonovska@pari.bg

веригата на храните мляко и животновъдство посочиха пътя за сектора - суровината и качеството са новите нива, които ще трябва да се покоряват.

Граница

2009-а остава гранична в икономическата ни история. Българските колбаси, сирена и кашкавали вече са равноправни с европейските от 1 януари 2010 г. Барьерата на преходния период успешно прескочиха 500 български предприятия от хранителната индустрия в секторите Месо и Мляко. Остават само десет под чертата, които се наложи да затворят врати, защото не са успели да осигурят финансов ресурс в условията на криза, обясни шефът на Националната ветеринарномедицинска служба НВМС Йордан Войнов. Критериите, които компаниите на са покрили, засягат

60%

▶ от преработваното мляко не е българско

сградния фонд и техническото оборудване. В сектор Преработка на месо и мляко на пазара според изчисления на браншовиците, обаче остават много повече от тези, за които съобщава НВМС, а именно 680 фирми. От тях 420 са за месо, а останалите за мляко.

Разполагаме с едни от най-модерните заводи за преработка на месо в ЕС, убедена е изпълнителната директорка на Асоциацията на месопреработвателите (АМБ) Светла Чамова.

Проблеми

Въпреки безспорния успех в преработвателната индустрия месопреработвателите не са защитени от нелоялната конкуренция на сивия сектор според Чамова. Причината е, че нелегалните цехове не фигурират в никакви списъци и затова ветеринарите не ги проверяват. Решението, сочи тя, е в ръцете на местната власт и полицията.

За млекопреработвателите най-големият проблем е в лошото качество на българското сурово мляко, изтъкна Михаил Тачев, собственик на мандра Дядо Либен. Свидетели сме на две тенденции - преработвателите успяват, докато животновъдството е пред крах въпреки удължения преходен период, посочи той.

В резултат на липса на конструктивна държавна политика по време на целия преход преработването изцяло е зависимо от чужди суровини. Ако имаше разум-

10%

▶ да е ДДС върху храните, настояваха браншовиците

но отношение към селското стопанство, респективно месният и млечният сектор, можеха да бъдат големият шанс на страната срещу кризата.

Дела

Въпреки това в сектора вече се наблюдават процеси, които са симптоматични за това, че хранителната индустрия вече навлиза в нов етап от своето развитие и че е надмогнала периода на адаптация. Вече са налице и първите сблъсъци с държавата, които имат отношение към пазарните механизми. Това са т. нар. картелни дела, които КЗК заведе срещу различните браншове на преработването. Те все още имат твърде популистски характер, но са сигнал за вече оформените структури на пазара и вял намек, че държавата има намерение да влезе в ролята си на контролен орган.

100%

▶ български фирми са само тези от сектор месо и хляб

▶ Кирил Вътев обедини 29 месопреработватели, за да

Започваме да рекламираме наши деликатеси

Брюксел одобри българския проект за 3.5 млн. EUR за реклама в Испания и Германия

ЕК одобри проекта за реклама на българско сирене и кашкавал в Германия и Испания. От такава промоционална програма на ЕК нашата страна за първи път се възползва самостоятелно.

Стойност

Проектът е за 3.5 млн. EUR и е изготвен изцяло от браншовиците на Националната асоциация на млекопреработвателите (НАМ), но могат да се възползват всички в млечния бранш, увери изпълнителният директор Диляна

▶ Специфичните български продукти чакат признание от Брюксел

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Славова. Брюксел финансира 50%, агроминистърството 30%, а останалите 20% са средства на бенефициентите млекопрера-

ботватели.

Цели

Средствата от проекта са за реклама на експортните

сирена и кашкавали в Германия и Испания. Ще се правят открити промоции на млечните ни продукти, дегустации в търговските вериги, изложбени щандове на хранителни панаири, сайт на испански и немски език, реклама.

Кипър

През изминалата година България вече използва рекламни средства на ЕК, но заедно с Кипър. Това беше съвместен проект на островната република и на нашата млечна асоциация с председател Димитър Зоров. Парите бяха похарчени за реклама в трети страни, в случая Русия.

Месо

За пръв път тази година български преработватели

се обединиха, за да се борят за обща не само браншовая, но и национална кауза. Става дума за регистрацията на шест вида български луканки в Брюксел, които трябва да получат знака на общността за производството на традиционни и специфични продукти.

Сдружения

Кирил Вътев, собственик на Тандем, бе избран за

председател на сдружение Традиционни сурово-сушени месни продукти, което бе учредено от 29 фирми.

Битката да получат знака на Европейския съюз са луканките - Панагюрска, Смядовска специална, Търновска, Трапезица, Троянска и Чумерна, както и за познатите деликатеси пастьрма, филе Елена, роле Трапезица и врат Тракия.

Светлана Трифоновска

50%

▶ от средствата за реклама на българското сирене ще финансира Брюксел

400

▶ млн. лв. са инвестирани в хранителната индустрия в сгради и оборудване в последните девет години

Вече са в Европа

И кашкавала

защитят марката на шест български лункани в Брюксел

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Удари часът на истината за сиренето и саламите

Колкото и да се опитват да отлагат създаването на Агенцията по храните, камбаната започна да бие и няма да спре, докато държавата наистина не поеме контрола за безопасността и качеството на това, което се предлага на трапезата ни. Българинът, независимо че е най-беден в ЕС, вече придобива самочувствието на европеец и едва ли безкрайно ще търпи да бъде мамен и лъган с качеството.

Никой вече не желае да приеме извиненията и оправданията за компромис с качеството на предлаганата храна заради ниска платежоспособност на клиентите. Всички искат да знаят откъде е млякото, с което е

Светлана Трифоновска,
strifonovska@pari.bg

„Автентичното европейско мислене е лидерско и това важи включително и за отношението към качеството на храните

направено сиренето, ако не е мляко, тогава какво е. Хората не повдигаха тези въпроси, защото дори не знаеха към кого да се обърнат, днес това вече не е така. Дори защото конкуренцията на стоки от другите евро-

трани върши безупречно своята работа в полза на клиента.

Автентичното европейско мислене е лидерско и това важи включително и за отношението към качеството на храните. Брюксел си поставя амбициозната цел да е водещ в света, да дава пример за екологично и природосъобразно отношение към това, което слага на трапезата си. В същото време ние тук още си я караме с провинциалните хоризонти на изоставач ученик, който все гледа да се скатае от изпитване или примира да го потупат по рамото, в случай че изкара тройка от раз.

Мнения

Увеличихме пазарите в Европейския съюз

Драматична, но и успешна е изминалата година за нашата компания. Значително увеличихме пазарите в чужбина, най-вече в Европейския съюз.

Важното е, че в тези страни освен със специфичните млечни продукти от биволско, козе и овче сирене постепенно се налагаме с бялото саламурено сирене от краве мляко, особено като се има предвид, че в това отноше-

Симеон Присадашки,
собственик на мандра Жоси

„Вече работя само с българско мляко от ферми

ние конкуренцията е доста силна.

Това е именно продуктът, чиито продажби остават стабилни и дори се увеличават в общността, докато за другите млечни произведения има слаба тенденция на лек спад.

От няколко месеца работя само с българско качествено мляко от модерна ферми.

Важно е постоянното качество

В глобалната криза за суровини в хранителната индустрия основен проблем в световен мащаб е не друго, а постоянството в качеството на суровината, което пък неминуемо се отразява върху качеството на продукта.

Да бъдеш постоянен в производството е новото и голямо предизвикателство, с което ни предстои да се справим у нас. Щом като в рецептата пише, че

Костадин Чорбаджийски,
собственик на Мес-ко

„Липсата на постоянство компрометира марката

се използва свинско месо от бута, то трябва да е от бута.

И това условие трябва да го спазва всеки от членовете на сдружението, без да си позволява да го заменя с месо от друга част на прасето, защото тогава вкусът и качеството стават други. Затова е необходимо да се спазва посочената рецептура, иначе се компрометира марката и работата на останалите членове на групата.

Отдавна чаках разкритията и възмездие за ментетата

За да се стимулира икономиката, трябва да се спре с контрабандата, да се спре с вноса на храни боклуци от чужбина и най-сетне да знаят хората какво купуват.

Откакто тази година се заговори за продуктите ментета, при мен има непрекъснато увеличаване на клиентелата, а тези, които пазаруват при мен, не ходят в други магазини. Дори за някои от магазините ни, които временно бяха затворени, хората се обаждат да питат кога ще бъдат отворени, а вече отвориха врати още няколко магазина в различни части на столицата.

Благо Джиев,
собственик на Джиев АД

„Икономиката ще се стабилизира, когато се спре с контрабандата

Причината е в начина ми на производство, което винаги е постоянно като съдържание и качество, затова хората ми имат доверие. Аз отдавна очаквах тези разкрития за ментетата. Абсолютен застъпник на тезата, че на пазара трябва да е ясно кой кой е и че на етикета трябва

да пише кое от какво е направено. Защото не можеш да продаваш кисело мляко, което няма нищо общо с киселото мляко.

Трябва да има възмездие за тези, които произвеждат некачествени продукти измамно, но те трябва най-сетне да си го ползват, защото години наред са работили с такива суровини.

Аз съм и преработвател, но не купувам ментета суровини, а си произвеждам месото. Да, трудно е, нерентабилно е, мръсно е, тежко е, но да се напънат и да произвеждат, ако искат качествена продукция. Да не лъжат хората.

Съдът показва как се картелира

Решенията на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) и Върховния административен съд (ВАС), които привидно са насочени към борба с картелите, всъщност имат точно обратния ефект.

Дори е абсурдно, защото съдът не санкционира хипотетичните участници в картела - млекопреработвателни предприятия, а са наказва-

Позиция на Националната асоциация на млекопреработвателите (НАМ)

„Решенията на ВАС са коз в ръцете на тези, които наистина искат да картелират пазара

ни единствено две техни алтернативни сдружения с идеална цел, които не извършват стопанска дейност!

Всъщност тези решения са коз в ръцете на тези, които наистина искат да картелират пазара, защото им посочват начина, по който това може да стане безнаказано - като си регистрират едно фиктивно сдружение.

Спасението на Кремиковци все пак е в ръцете на кабинета

Ако финансовият министър откаже да разсрочи публичните вземания, комбинатът ще бъде ликвидиран

Дали металургичното предприятие Кремиковци ще бъде оздравено, или ще бъде ликвидирано и после разпродадено, все пак е в ръцете на правителството и по-точно на финансовия министър Симеон Дянков, колкото и държавата да се опитва да се дистанцира от казуса.

В очакване

Синдикът на обявеното в несъстоятелност дружество Цветан Банков внесе окончателния вариант на оздравителния план за одобрение от финансовия министър. Планът предвижда разсрочване на всички публични вземания на комбината - над 600 млн. лв., за осем години и затова се иска одобрението на финансовия министър. От тях се изключват само вземанията на работници и служители, в това число и вече съкратени, защото те не са кредитори по смисъла на закона.

На 11 януари този план ще бъде внесен и в съда, който трябва да се произнесе дали е допустим, заяви за в. Пари синдикът Банков. Според него, ако финансовият министър не го подкрепи, със сигурност съдът ще определи оздравителния план като недопустим. Дори Дянков да приеме разсрочването на публичните задължения, съдът отново може да намери недостатъци и да отхвърли плана.

Ако съдът обаче приеме оздравителния план за допустим, идва ред на кредиторите да кажат своята дума на общо събрание. По-голямата част от тях вече декларираха, че не приемат възможността да капитализират вземанията си в акции.

Сигнали

В първите дни от встъпването си в длъжност финансовият министър Дянков обяви, че няма да подкрепи идеята в оздравителния план на Кремиковци да се разсрочват публичните вземания. Не е ясно дали той все още е толкова категорично против. В началото на декември се появиха сигнали, че правителството ще търси чуждестранен инвеститор за все още работещите производства в Кремиковци. Една от причините са няколкото хиляди работници, които ще останат без работа.

Сложната и тромава процедура по ликвидация и осребряване е другата причина, заради която може да се предпочете оздравяването на комбината. Именно заради това и облигационерите, които отказаха да капитализират вземанията си, все пак може и да подкрепят оздравителния план, защото само ако предприятието работи, те имат шанс да получат парите си обратно, смята синдикът на дружеството. Още повече че се оказва, че държателите на

▶ В началото на декември се появиха сигнали, че правителството ще търси чуждестранен инвеститор за все още работещите производства в Кремиковци

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

облигационния заем от 700 млн. лв. заедно с лихвите са направили символично обезпечение за около 157 млн. лв. При една разпродажба на активите те няма да получат и половината от тези пари, е мнението на Цветан Банков. Очаква се да излезе и становището на работната група, сформирания от министъра на икономиката Трайчо Трайков, за бъдещето на металургичното дружество.

Мила Кисьова

Процедура Само няколко кредитора поискаха акции

▶ Първоначалният вариант на оздравителния план на Кремиковци бе готов в началото на юни 2009 г., в който принципно бе предложена схемата кредиторите да трансформират вземания-

та си в акции.

▶ В средата на юни бе направена пазарната оценка на дружеството, според която активите му покриват наполовина общите задължения на комбината в размер на 2 млрд. лв.

▶ По-късно вещи лица от Агенцията по вписванията определиха срещу всяко вземане колко акции се падат

на кредиторите.

▶ Само няколко кредитора поискаха подобна трансформация на вземанията. Общата сума е за 69 млн. лв., като 60 млн. от тях са на НЕК.

▶ Министърът на икономиката Трайчо Трайков обяви, че няма да допусне държавни дружества да станат акционери във фалирала комбинат.

Назначение

Нов регионален директор в Allianz

▶ **Мануел Бауер** Мануел Бауер е новият главен изп. директор за Централна и Източна Европа, Близкия изток и Северна Африка Allianz, съобщи за компанията. Той заема поста от 1 януари тази година, като ще замени Клаус Юнкер. Бауер работи в Allianz от 1990 г., като е заемал различни мениджърски постове в Азия, Близкия изток и ЦИЕ. Преди да поеме новия пост, Бауер е бил изпълнителен вицепрезидент на бизнес направление Животозастраховане. В бъдеще той ще съчетава двата поста.

А. Христов | pari.bg

Отказ

Дянков не даде още 28 млн. лв. на съдиите

В писмо до министъра на финансите Симеон Дянков Висшият съдебен съвет е поискал да им бъдат отпуснати допълнително 28.33 млн. лв. към 31 декември 2009 г., съобщи за от финансовото ведомство. Дянков е отговорил, че Министерството на финансите няма нормативно основание да даде съгласие за увеличаване на разходите над одобрените за съдебната власт. По думите му допълнителни пари съдиите могат да получат само чрез изпреварващо финансиране в рамките на одобрените от Закона за държавния бюджет разходи по бюджета на съдебната власт.

Б. Вачева | pari.bg

Стомана Индъстри купи порт Свищов

Новите собственици ще разширят и ще модернизират пристанището

Металургичната компания Стомана Индъстри АД закупи пристанището в Свищов - бивша собственост на Свилоза АД. Придобиването е осъществено чрез новосъздадената фирма Порт Ви-

дин Норд АД, в която 90% от капитала държи Стомана Индъстри. Вторият акционер в дружеството с 10% е германската компания М. Праймессер Бетайлигунгс ГМБХ, който е утвърден европейски пристанищен оператор с богат опит в експлоатацията и оперирането на речни пристанищни терминали. Цената на сделката не беше съобщена.

Придобиването на пристанището в Свищов е стратегическо за развитието и повишаването на конкурентоспособността на Стомана Индъстри, обясниха от дружеството. Доскоро стоманодобивното предприятие е работило основно с пристанище Лом.

Към порта в Свищов ще бъдат насочени експортните товари на Стомана Индъст-

ри, като в същото време терминалът ще продължи да функционира публично, обслужвайки и други предприятия и превозвачи.

Намеренията на акционерите включват реконструкция на пристанището, както и увеличаване на неговия капацитет. Предстои изготвяне на инвестиционна програма.

Мила Кисьова

Отбраната покрива дълговете си към фирми

Министерството дължи 350 млн. лв. на български и чужди компании

Очаквам през тази година да бъдат изчистени всички задължения на ведомството от 2009 г., събщи министърът на отбраната Николай Младенов. Той обясни, че

съвместно с Министерството на финансите ще бъде разработена схема, по която натрупаните дългове от 350 млн. лв. ще се изплатят, и то тази година. Те са както към български, така и към чуждестранни фирми.

Министърът очаква да се ограничат разходите там, където е възможно. За да

имаме спестявания, с които да разплатим не само дълговете, но и да инвестираме, разкри амбицията си Младенов.

Заплатите на военните няма да бъдат увеличавани през тази година. Няколко месеца ще отнеме въпросът за съкращенията на администрацията в Ми-

нистерството на отбраната. Младенов обясни, че няма да намалява състава на въоръжените сили. В най-скоро време ще бъде готов устройственият правилник на ведомството, който ще бъде внесен за одобрение в Министерския съвет. Тогава ще стане ясно къде има излишни служители.

Испанци и французи спасяват железниците ни

Наша експерти се конкурират с чуждите фирми със свой план за развитие на сектора

Десет кандидата - компании и консорциуми, ще се надпреварват при изготвянето на стратегически бизнес план за развитие на жп транспорта. Това стана ясно от офертите, отворени във вторник в министерството на транспорта, информационните технологии.

През ноември министър Александър Цветков обяви, че спешно ще възложи разработването на новата стратегия на частни фирми, избрани чрез конкурс. Обществената поръчка е за 1 млн. лв., а срокът за изпълнение 10 месеца. Предстои до месец транспортното министерство да разгледа офертите и да определи чия стратегия ще вади железниците от кризата.

Кандидатите

Сред кандидатите са известни европейски фирми, които участват в реализацията на големи инфраструктурни проекти, включително и у нас. Българските екипи също са с опит в управлението на значими жп проекти.

Испанската компания Iberinsa участва в конкурса в консорциум с българската Булброкърс Консултинг ЕООД с подизпълнител Института по транспорт и комуникации и германската Dornier GmbH с подизпълнител Делойт България.

Iberinsa е консултант на проекта за Дунав мост 2 и осъществява техническата помощ при модернизацията на жп линията Видин - София. Булброкърс Консултинг е свързана с бизнесмена Иво Прокопиев, а Dornier изготви прогнозата за трафика при несъстоятелността се концесия на автомагистрала Тракия. Специалисти коментираха, че точно прогнозата за бъдещия трафик по магистралата е била слабото звено в концесията, защото е била прекалено оптимистична.

Друг кандидат е френската Louis Berger SAS, която осъществява строителен надзор на жп линията Пловдив - Свиленград. Консорциум между Sudor, Прага, нашата Транс ел инженеринг Република България и Trans Care AG също е с опит в жп проекти. Първите две фирми са консултанти по рехабилитацията на две жп линии Пловдив - Бургас и Мездра - Горна Оряховица.

Сред участниците е и българският консорциум Стратегическо планиране между компаниите Нет инженеринг и Дикон Груп ЕООД. За тях работят бивши служители в Национална компания Железопътна инфраструктура, както и шефове на дирекции в транспортното ведомство, които бяха освободени неотдавна от министър Александър Цветков, твърдят източници на вестника. Според тях тук може да възникне проблем дали няма конфликт

▶ Транспортният министър обяви още през ноември 2009 г., че спешно трябва нова стратегия, която да извади железниците от кризата

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

на интереси.

Останалите фирми са Аеком ООД, клон България, обединението между Планет АД, Планинг мениджмънт консултинг, Тредит и А.Т. Кеатей, които са специализирани в консултантските услуги и проектния мениджмънт.

Конкурентите

В същото време обществен съвет, ръководен от бившия председател на комисията по транспорт и телекомуникации в парламента Йордан Мирчев, ще разработва паралелна стратегия за развитие на железниците, научи в. Пари. Според източни-

ци на вестника съветът ще бъде съставен от експерти във всички области на транспорта, които са си поставили за цел да изготвят ясна визия за бъдещето на жп транспорта срещу няколко пъти по-ниска цена и за значително по-кратки срокове. Мирчев обясни, че неговият екип ще работи върху стратегия, която да позволи повишаването на качеството на услугата в железниците, която трябва да стане конкурентоспособна. Трябва да се заложи на внедряването на модерни технологии и обновяване на парка, каза Мирчев.

Илиана Тончева

Разрешение Ще търсят нефт и газ край Провадия

Правителството даде разрешение на три дружества - Овергаз Инк. АД, Болкан Експлорърс (България) Лимитид и Джей Кей Екс България Лимитид, да проучат запасите на нефт и природен газ в блок Провадия, разположен на територията на Североизточна България. Стойността на проучвателните работи в рамките на тригодишното разрешение се очаква да надхвърли 14.5 млн. EUR. Дяловото участие на дружествата в проекта е: Овергаз Инк. - 64%, Болкан Експлорърс (България) Лимитид - 18%, и Джей Кей Екс България Лимитид - 18%.

Г. Кларк | pari.bg

Бургас 100 имота продават съдебни изпълнители

Близо 100 имота в Бургаска област се продават от частни съдебни изпълнители. Те са запорирани от Бургаския окръжен съд за задължения на собствениците им към банките. Сред тях има апартаменти, ателиета, къщи, парцели и земеделски земи в областта, в това число и край морето. Двустаен апартамент в бургаския комплекс Меден рудник от 53 кв. м може да се купи за 12 500 лв. В същия комплекс се продава и кафене за 210 000 лв. Триетажна къща в Черно море е обявена за 414 000 лв. Парцел в Царево от над 10 дка е с цена 4.2 млн. лв. Хотел в Несебър от 4000 кв.м е с цена също над 4.4 млн. лв. Апартаменти в

Слънчев бряг и Свети Влас се продават за по 52 000 лв.
Е. Джорджева | pari.bg

Наказание Глобяват фирмите по чистота в София

На всички фирми по чистота ще бъдат наложени санкции. За отделни райони като Триадница няма да бъде заплащан нито лев. Това съобщи кметът на столицата Йорданка Фандъкова след заседание на оперативния щаб по почистването. На фирмите ще бъдат заплащани само 410 000 лв. от възможните около 2 млн. лв. При предишния снеговалеж фирмите получиха с милион и половина по-малко средства от предвидените за лошо свършена работа. Йорданка Фандъкова поиска от управителите на фирмите да бъде създадена нова организация за работа, която да гарантира драстично подобряване на услугата.

К. Янева | pari.bg

Бензин Лукойл увеличи цените

Лукойл повиши вчера крайните заводски цени на горивата. Повишението на бензин А-95 Н е с 1.77% и цената вече е 1861.20 лв./1000 л. При бензин А-98 Н увеличението е с 1.62% и цената вече е 1957.20 лв./1000 л. С 2.01% се е увеличила цената на евро дизела, като той вече струва 1767.60 лв./1000 л. Цената на газьола е 1743.60 лв./1000 л, като тук повишението е с 2.11%.

Г. Кларк | pari.bg

Морският бизнес може и да получи 200 млн. лв.

Очаква се създаването на фонд за кредитиране на корабостроене

Създаването на специален фонд за кредитиране на корабостроенето може да се осъществи още в средата на 2010 г., коментира за в. Пари главният секретар на Асоциацията на корабостроителите Марин Петров. Асоциацията е подновила предложението си за създаването на такъв фонд пред транспортното министерство. Според Петров подотрасловият Съвет по воден транспорт към ведомството на Александър Цветков е подкрепил идеята.

Развитие

Транспортният министър ще изпрати официално становище до министрите на икономиката и на финансите за необходимостта от фонда. Корабостроителите и корабособствениците настояваха още при предишното правителство държавата да отпусне 200 млн. лв. кредит за отрасъла

▶ Създаването на специален фонд за кредитиране на корабостроенето може да се осъществи още в средата на 2010 г.

чрез Българската банка за развитие. Според Марин Петров транспортното министерство е поело сериозно ангажимента това да се осъществи още тази година. Въпросът трябва да се задвижи още отсега, защото реализацията на идеята ще отнеме половин година. Ако фондът започне да функционира от средата на 2010 г., това ще позволи да се отпуснат средства за построяването на поне 10 нови кораба, смята Петров.

Схема

ББР няма да отпуска парите наведнъж, защото българските корабостроителници няма да може да поемат поръчките за повече от два кораба до края на 2010 г., обясни Петров. Останалите ще се договарят да се строят навън. Преговорите също ще отнемат време, затова е необходимо фондът да започне да работи още от 2010 г., каза още Петров.

Илиана Тончева

EVN откри у нас соларна централа за 3 млн. EUR

Следващият екопроект на компанията е вятърен парк край Каварна

EVN Naturkraft инвестира 3 млн. EUR в изграждането на фотоволтаична централа с мощност 836.7 kWp (киловаттпика) в землището на с. Блатец, община Сливен, съобщиха от компанията. В средата на декември 2009 г. беше пусната в проба експлоатация първата част от централата. Тя се състои от 2376 тънкослойни силициеви елемента с обща мощност 178.2 kWp. Предстои поетапно да бъдат пуснати още две групи фотоволтаични елементи. Очаква се техническите изпитания да продължат до края на февруари 2010 г., след което ще започне нормалната експлоатация на централата с пълната й мощност.

Проекти

Реализацията на проекта потвърждава интереса на EVN за развитието

на проекти в сферата на възобновяемите енергийни източници, заявиха от компанията. EVN е стартирала и голям проект за вятърен парк край Каварна. Ще бъдат изградени 25 вятърни генератора с обща мощност от 50 MW. Общо за двата проекта ще бъдат инвестирани около 100 млн. EUR. След пилотния проект в Блатец имало идея да се реализира и друг фотоволтаичен проект на територията на дружеството.

Дебат

Според ръководството на дружеството реализирането на проекти във възобновя-

еми енергийни източници трябва да става в интерес на обществото, т.е. да се осъществяват онези проекти, които са възможно най-ефективни. Предложението за мораториум върху ВЕИ проектите трябва да се разгледа много внимателно и предпазливо след публичен дебат, така че да не се изпращат грешни сигнали към сериозните инвеститори, коментираха за в. Пари от EVN. Планираните инвестиции в този сектор трябва да се използват като част от антикризисните мерки, смятат от компанията.

Гая Кларк

▶ В проба експлоатация е пусната първата част от централата в с. Блатец

Банките отчитат огромен интерес към депозитите

► **Гражданите са несигурни за бъдещето си и залагат повече на спестяванията, обясни Мария Илиева**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Българите започнали все повече да спестяват

МКВ Unionbank отчита голям интерес към депозитите около коледните празници, съобщи от банката. Данните на трезора показват, че тенденцията повече да се потребява по време на празниците е променена към спестовност заради кризата. Тя се отразява върху потреблението, като гражданите ограничиха разходите и увеличили спестяванията си поради по-голямата им неувереност за бъдещето, обясни Мария Илиева, главен изпълнителен директор на МКВ Unionbank.

Депозити

В Първа инвестиционна банка се наблюдава тенденция на плавно увеличаване на привлечените средства, основно при депозитите от физически лица, обясниха от банката.

Средната сума, която влягат гражданите в нови депозити, е около 10 хил. лв., казаха от МКВ Unionbank.

Класация УниКредит на първо място в класация

УниКредит Булбанк е избрана за най-добрата банка в областта на попечителските услуги в България за 2009 г. Признанието е резултат от класация на международното списание Global Custodian. Първото място се взима от УниКредит за пета поредна година, съобщи от трезора. Според чуждестранните клиенти на банката екипът на УниКредит демонстрира активен подход към клиентите и успява да предостави навреме информация относно настъпили промени на пазара. Местните клиенти са посочили като силна страна голямото покритие на УниКредит Булбанк в целия свят.

Р. Димитрова | pari.bg

Клиентите масово се възползват от възможността за донасяне и регулярно увеличават парите по сметката си и с по-малки суми, които са успели да заделят през месеца, допълниха още от трезора.

Към септември 2009 г. се наблюдава ръст от 2.1% на депозитите в цялата банкова система в сравнение със същия период на 2008 г. При депозитите на физическите лица банковата ни система отбелязва ръст от 6.3% на годишна база.

Тенденции

Тенденцията при лихвите по депозитите е към понижаване, посочи Момчил Смърдански, началник-отдел Депозити към Пощенска банка. Според него тя ще се запази и през 2010 г. Очаквам през тази година намалението да е в рамките на 70 до 100 б.т. За 2010 г. пазарът на депозити на граждани най-вероятно ще расте с темпове, близки и дори малко по-високи от изминалата 2009 г., т.е. 9-11% годишен ръст, каза още Смърдански.

Радослава Димитрова

Благодарност ПИБ награди клиентите си

ПИБ награди клиентите си, които са открили депозит Super G след 1 декември 2009 г., съобщи от банката. В първия работен ден на новата 2010 г. в присъствието на нотариус се проведе второто теглене от промоцията. Късметливите от втория тур са 37. Големата награда е уикенд за двама в 4-звезден хотел в Банско, а останалите победители ще се радват на 10 GPS устройства, 7 поларени якета, 10 бейзболни шапки и 9 туристически часовника, брандирани с логото на Първа инвестиционна банка. Следващите тегления на томболата са на 1 февруари, 1 март и 1 април 2010 г.

Р. Димитрова | pari.bg

Интервю Цветелина Бориславова, председател на надзорния съвет на СИБАНК

Падането на лихвите не е панацея за икономиката

Не е добре банковата система да се възстановява до състоянието си преди кризата, смята Бориславова

► **Госпожа Бориславова, във Facebook преди време се създаде група, в която са отправени два въпроса към премиера Бойко Борисов, но те на практика засягат СИБАНК. Единият е защо вече четири години банката е единственият посредник между държавата и гражданите за държавните плащания - данъци, такси, глоби, а другият, който бе поставен и от опозицията - защо продажбата на винетки бе предоставена именно на СИБАНК. Какъв е вашият отговор?**

- Първият въпрос е абсолютно некоректен. Преди четири години ние бяхме първата банка, която единствена участва в конкурса за автоматизирането на събирането на държавните плащания. Тогава нямаше други желаещи, защото това щеше да отнеме много време и пари. Ние поехме този риск и станахме обслужваща банка в Бургас и Варна. И действително това ни струваше много пари и време. Организацията бе огромна и натоварването за екипа ни бе голямо. Въпреки всичко ние се справихме перфектно със събирането на данъците.

Две години по-късно, странно за нас, се направи конкурс и събирането на държавните плащания се разпредели по някакъв начин между банките, а ние бяхме извадени от двата града, в които успешно бяхме реализирали тази система. Никой не се съобрази с това и фактически това бе загуба за банката. Ние си замълчахме тогава и това никой по никакъв начин не го коментира. Когато след време София видя, че няма как да се справи със събирането на данъците, и се обърна отново към нас, това бе всъщност по времето на предишното правителство. Вече имахме добра и разработена система. Тогава помолих

да ни се напише специално възлагателно писмо.

По отношение на винетките мога да ви уверя, че ние участвахме в един абсолютно прозрачен конкурс, който спечелихме по правилата. Аз съм убедена, че нашата оферта е най-добрата. Имаме най-добрите финансови показатели, логично е да се избере нашата оферта. И по време на първия конкурс преди години ние предложихме най-добрата оферта. Аз знам, че ние работим по правилата и ще продължим да го правим.

► **Какво очакваме от банковата сфера през 2010 г.?**

- България за разлика от много други големи държави има стабилна банкова система, което е много голямо предимство. Надявам се и вярвам, че тази стабилност ще се запази. Ние работим от доста време за излизане от кризата. Очаквам тя да бъде в най-тежката си фаза в началото на тази година докато средата на 2010 г. Но като цяло смятам, че банките са подготвени.

► **Адоколко ще паднат лихвите по кредитите?**

- Лихвите вече падат и ще продължат да падат, но нека това да не е панацея за икономиката. Не е това най-големият проблем. Рейтингът на страната се вдигна, има финансова стабилност. Кандидатурата ни за ERM II е втора голяма предпоставка да се намали цената на кредита в България. В интерес на банките е да свалят лихвите, защото това ще облекчи и техния бизнес.

За съжаление в момента все още няма всички необходими предпоставки за това. Скъпа е цената на ресурса, тъй като ние го черпим основно от местния пазар, чрез депозити. А българинът като че ли все още не иска да извади всичките си пари и да ги вложи в банка.

► **Кога банковата система ще се върне на ниво то си отпреди кризата?**

- Ситуацията преди кризата бе малко еуфорична не само в България, а и по света. Според мен едно от обясненията за това, че дойде кризата, е, че тя бе вариант за уравнивяване и укротяване на тази еуфория. Нищо крайно не е хубаво. Лихвите бяха твърде ниски, банките - твърде агресивни и това доведе до неразумно теглене на кредити. В този смисъл не бих казала, че е добре банковата система да се възстановява до състоянието отпреди кризата.

► **Повечето хора ви свързват с банковите среди, но вие имате инвестиции и в сферата на туризма и дори сте председател на Асоциацията за устойчиво развитие на планинските курорти в България. Според вас кои са плюсовете и минусите на туристическия бизнес в България?**

- Плюсовете са много - уникалната, красива природа, географските дадености, история и т.н. Като предимство трябва да се изтъкне и това, че българският хотелиер или управител на заведение обича да прави нещата добре, той е гостоприемен. Като недостатък обаче ще отбележа, че в трудни моменти не се опитваме да си помогнем. Смятам, че трябва да има единни политики и сътрудничество между собствениците на хотелите и туроператорите. Всеки се бори да оцелее сам, но не си дава сметка, че това може да стане само ако има единна и дългосрочна стратегия.

► **В самото начало на зимния сезон в Пампорово половината от курорта остана без ток. Какво трябва да предприемат хотелиерите, за да се реши този проблем веднъж завинаги?**

” Според мен едно от обясненията за това, че дойде кризата, е, че тя бе вариант за уравнивяване и укротяване на еуфорията. Нищо крайно не е хубаво. Лихвите бяха твърде ниски, банките - твърде агресивни и това доведе до неразумно теглене на кредити

- Хотелиерите трябва да си осигурят независимо електрозахранване, генератори, които да осигуряват електричество за периода, в който се отстранява повреда.

► **Такава инвестиция обаче не е никак малка. Това означава ли, че само големите хотелски вериги ще може да предлагат добри условия за почивка и ще "оцелеят" за сметка на малките обекти?**

- Не бих казала. Ще останат тези, които наистина са решили, че искат да правят туристически бизнес и да предоставят добра услуга. Който иска да предоставя качествена услуга, трябва да направи и инвестиции.

► **Компанията концесионер на съоръженията в курорта Пампорово - Пампорово АД, на която сте мажоритарен собственик, е направила около 40 млн. лв. инвестиции за последните две години. Заради кризата удължи ли се периодът, за който очаквате възвръщаемостта на вложенията и с колко?**

- Ние не променихме инвестиционните си планове въпреки кризата, защото

По-гъвкави срокове и по-малко документи при обществените поръчки

Германският бизнес се среща с министър Трайчо Трайков

Процедурите по обществените поръчки да бъдат облекчени, а сроковете за подаване на оферти и разглеждане на документацията да бъдат удължени, настояват от Германско-българската индустриално-търговска камара (ГБИТК). Днес фирми, които членуват в камарата, ще обсъдят с министъра на икономиката, енергетиката и туризма какви промени трябва да бъдат направени в Закона за обществените поръчки (ЗОП).

► **Техническите възможности на фирмите да се докажат само с копие от регистрацията в Строителната камара, предлага германският бизнес**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Бумащина

Има случаи, в които се искат прекалено много документи, някои от които са напълно ненужни, смятат фирмите. Например, ако едно акционерно дружество участва в обществена поръчка като изпълнител, то за лицата, които го представляват, се искат декларации, че не са извършили тежки престъпления и че не са обект на наказателно преследване, както и че не са свързани с възложителя. На практика тези персонални документи се изискват от много голям кръг лица, а за един голям концерн например събирането им е почти невъзможно в кратки срокове. Германските инвеститори предлагат такива декларации да се изискват само от местните представители на компанията изпълнител или поне да се ограничи кръгът на лицата.

Документите, с които се доказва икономическото състояние или техническите възможности на кандидата за обществената поръчка, също са излишни, смятат фирмите. Тези документи в голямата си част се предос-

тавят поне веднъж годишно при актуализацията на регистрацията на компанията в българската строителна камара. Затова предложението е да се прилага само копие от сертификата за регистрация.

Гаранции

Проблем за фирмите са нереалистично високите гаранционни срокове, които се искат от изпълнителите за определена дейност, а те често са решаващи при избора. Бизнесът предлага в закона да се отбележи, че за гаранционните срокове трябва да важат наредбите на ЕС в конкретната област, за да се избегнат абсурдни случаи, в които се обещава по 100 години гаранция за една улица или сграда.

Срокове

Времето за изработване на оферти в повечето случаи е прекалено кратко, казват от ГБИТК. Освен това срокът за представяне на възразения по тръжната документация пред Комисията за защита на конкуренцията е само 10 дни. В повечето

случаи обемът на документите е огромен и този срок е крайно недостатъчен за разглеждането им. От Германско-българската индустриално-търговска камара предлагат срокът да се удължи до 21 дни след първоначалното обявяване на търга.

В същото време според бизнеса, за да се ускори процесът по възлагането на някои обществени поръчки, е необходимо да се съкратят сроковете при избор на изпълнител в зависимост от стойността на поръчката. При сегашния закон съкратени срокове има само в публикуването на поръчката и известяването на участниците в нея. Би могло при поръчки със стойности, близки до минимума, предвиден в закона, да има по-кратки срокове за избор на изпълнител, предлага Мария Данаилова, старши адвокат в адвокатската компания Wolf Theiss. В румънското законодателство например е предвидена възможност за ускоряване на процедурите под определени ценови прагове.

Дарина Черкезова

Трябва да се съобразим и с европейското законодателство

Дори и в случаи, когато обществената поръчка е възложена неправомерно, сключен договор би трябвало да може да се смята за действителен и да се изпълни, стига да се докаже, че това е изцяло в интерес на обществото. В този смисъл са разпоредбите на Директива 2007/66/ЕО, които все още не са заложили в сегашния Закон за обществените поръчки и може да бъдат отчепени при предстоящите реформи. Това коментира за в. Пари Мария Данаилова, старши адвокат в адвокатската компания Wolf Theiss.

Евентуалната промяна на закона в тази насока ще позволи по-голяма гъвкавост и възможност за

Мария Данаилова, старши адвокат във Wolf Theiss

” **Сключен договор би трябвало да може да се смята за действителен и да се изпълни, стига да се докаже, че това е изцяло в интерес на обществото**

изпълнение на проекти, за които провеждането на нова обществена поръчка би довело до високи реални загуби, казва Данаилова. Примери в това отношение са поръчки в здравеопазването, доставката на лекарства и т.н. В подобни

случаи трябва да се предвидят и съответните мерки за обезщетение на страната, претърпяла вреди, както и сериозни санкции за неизправните възложители, допълва Данаилова.

Според директивата санкциите може да бъдат свързани със съкращаване на продължителността на договора и налагане на глоби на възложителя. Не по-малко важно е да се предвидят изчерпателно в закона случаите, в които даден договор може да се обяви за действителен дори и при наличие на някакви пропуски, за да не се даде възможност за разширително тълкуване или противоречиви практики, смятат юристите.

СНИМКА ЮЛИАН ДОНОВ

намеренията ни са дългосрочни и търсим устойчиво развитие на курорта. За да се постигне това, трябва да предоставяме добри услуги, за да може туристите да се връщат отново тук. Подобна инвестиция при всички случаи се възвръща бавно, а при сегашните условия - още по-бавно. Може би ще отнеме не по-малко от 20 години.

► **Тази година Пампорово АД обяви, че запазва цените на лифт картите на нивата им от миналата година. Местните хотелиери обаче коментират, че това не е достатъчно и за да се привличат повече туристи, е необходимо те**

да бъдат намалени.

- Тази година имаме промяна в ценовата политика, като включихме лифт картите в цените на неколкодневни пакети. Когато лифт карта се използва за повече от три дни, вече има изключително добри намаления. Направили сме атрактивни отстъпки, но те не се виждат на пръв поглед от хора, които ползват едnodневните лифт карти.

Това, че задържаме цените на лифт картите на нивото им от миналата година, до известна степен може да се приеме и като вид отстъпка, тъй като, ако трябваше да отчетем инфлацията и големите инвестиции, които правим в инфраструктурата, цените

всъщност трябва да са дори по-високи в сравнение с миналогодишния сезон.

► **Каквиса инвестиционните ви планове за следващата година?**

- Имаме три варианта в зависимост от развитието на кризата в България. Всеки един от тях предвижда различни инвестиции - големи, средно големи и по-малки. Засега не бих искала да ги коментирам. При всички случаи обаче продължаваме инвестициите в курорта. Ще има нови спортни площадки, нови услуги и т.н. Задължително ще инвестираме и в прокарването на минерална вода от с. Беден до Пампорово.

Дарина Черкезова

Карьера Цветелина Бориславова

► Цветелина Бориславова е председател на надзорния съвет на СИБАНК от 2001 г.
► Тя е собственик на дружеството концесионер на съоръженията в курорта Пампорово - Пампорово АД.
► Основател, собственик и председател на частно-

то инвестиционно дружество Clever Synergies Investment Fund (CSIF).

► Тя е и председател на Асоциацията за устойчиво развитие на планинските курорти.
► Бориславова има богат бизнес опит в международната търговия и инвестициите.
► Работила е във външно-търговската организация Индустриално коопериране като генерален представител за балкан-

ските държави на германско-италианската фирма за тестово оборудване SPEA.

► Била е съдружник и е управлявала фирми в областта на текстила, износа на нефтопродукти и др.
► Завършила е Международни икономически отношения в УНСС и магистратура по испанска и английска филология в Софийския университет.

Япония

Смениха спешно финансовия министър

► Наото Кан

Заместник финансовият министър Наото Кан ще поеме поста на Хирохиса Фудзи, който обяви, че иска да напусне поста си по здравословни причини, съобщава Financial Times. В края на миналата година Фудзи бе приет в болница заради хипертония и отпадналост, породени от твърде многото работа покрай бюджета на страната за 2010 г. Преди да обяви решението си за назначаването на Кан, премиерът на Япония Юкио Хатояма заяви, че се надява Фудзи да продължи работата си. Хатояма се надяваше на помощ при прокарването на фискалната рамка за годината, която предвижда рекордните 92 трлн. йени (1 млрд. USD) разходи. Фудзи заяви, че решението за оставката му е окончателно. Освен заместник финансов министър Кан е председател и на Националния стратегически съвет на Япония

и разполага с достатъчно информация за бюджета. Според местните медии финансовите му познания са по-ограничени спрямо тези на Фудзи.

**Лидер
Китай стана
най-големият
износител в света**

Кризата детронира Германия от позицията ѝ на най-голям износител в света. Новият номер 1 е Китай. Според данните на анализаторите от Global Trade Information Services експортът на страната за първите 10 месеца на 2009 г. се равнява на 957 млрд. USD. Износът на Германия за същия период е 917 млрд. USD. Прогнозите на анализаторите са, че Китай ще остане номер 1 и за цялата 2009 г. Развитието на ситуацията не изненада анализаторите, тъй като китайският износ расте средно с 20% на година за последното десетилетие. Китай успя да изпревари Германия на позицията трета най-голяма икономика в света още през 2007 г., а според различни анализатори скоро ще задмине и Япония, която е на втора позиция. Така само САЩ ще изпреварват Китай по размер на БВП, смятат анализаторите.

Европейската банка няма да спасява Гърция

► Финансовият министър Георгиос Папаконстантиноу се опитва да върне доверието на пазарите в Гърция

Путин и олигарсите се спасяват взаимно

► Олег Дерипаска бе спасен от премиера Путин, с когото работят в странна симбиоза

Кремъл помогна на Олег Дерипаска да запази бизнеса си

Руският олигарх Олег Дерипаска бе най-вероятната първа голяма жертва на кризата в страната. Преди месец обаче той успя да сключи споразумение за отлагане на плащанията си по кредит в размер на 7.4 млрд. USD, а сега готви IPO на алуминиевия гигант Русал, който е в центъра на холдинга му. Във вторник стана ясно, че Дерипаска се е разделил с Роснефт срещу 600 млн. USD. За да стане това, основна роля изигра държавна банка, чийто председател е не кой и да е, а Владимир Путин.

Връзка

Развитието на ситуацията около Дерипаска показва странната симбиоза, в която живеят руските олигарси и Кремъл. Милиардерът затъна в дългове, за да построи империята си. С развитието на кризата обаче активите му

се обезцениха, което доведе до невъзможност за погасяване на кредитите му. Тогава се намеси Кремъл и подаде ръка, което бе разгълкувано по различен начин от различните страни. Според някои това е просто начин Москва да предпази гигантите си от преминаване в ръцете на западни банки. Според други това е просто първата стъпка от повторна национализация на предприятията като Русал. Това твърдение обаче бе опровергано от висши лица в Кремъл, които заявиха, че национализация не се планира.

Сделка

В замяна на държавната помощ Дерипаска инвестира в не едно и две начинания на Кремъл, каквито са олимпийските игри в Сочи през 2014 г. Коего пак свидетелства, че Путин няма да остави олигарсите или икономическата гордост на Русия да фалират просто така.

► Четете още на pari.bg

Нямаме нужда от помощ, сами правим достатъчно, твърди правителството в южната ни съседка

Гръцкото правителство опроверга слухове, че има нужда от помощ, за да се справи с последиците от икономическата криза върху страната. Изявленията от Атина дойдоха, след като членът на борда на директорите на Европейската централна банка Юрген Шарк заяви, че трезорът няма да помогне по никакъв начин на Гърция. Нямаме нужда от такава помощ, заяви финансовият министър на Гърция Георгиос Папаконстантиноу. Вчера

от Брюксел в Атина пристигна делегация, която ще оценява мерките, приети от правителството за борба с огромния бюджетен дефицит на страната.

Мнение

Не очакваме да бъдем спасявани от някого, заяви Папаконстантиноу. Според мен вече е повече от ясно, че правим каквото трябва, за да намалим бюджетната дупка и да наложим контрол върху публичната задлъжнялост, твърди той. Финансовият министър на Гърция се опитва да върне и доверието в страната, след като и водещите рейтингови агенции свалиха кредитния рейтинг на страната в края на миналата година.

Гърция ще трябва да свали бюджетния си дефицит, който се равнява на 12.7%

от БВП. Това е и най-високата стойност в цялата еврозона, а Брюксел поиска до 2012 г. той да бъде свит до максимално допустимите 3%.

Мисия

Атина вече оповести мерки за бора с бюджетния дефицит и публичната задлъжнялост, които включват намаляване на разходите и увеличаване на приходите. Тези мерки обаче ще бъдат оценявани от Европейската комисия, чиито представители пристигнаха вчера в гръцката столица на тридневна мисия.

ЕК обаче няма да обяви официално мнението си, преди Гърция да публикува подробен план с промените, които предвижда, по-късно този месец, каза говорителят на ЕС Амелия Торес. Разговорите между ЕС и гръцките власти са на техническо ниво. Гърция предвижда официални изявления най-рано в четвъртък, тъй като сряда е празник, съобщиха от финансовото министерство.

Планове

В момента правителството на страната разчита на еднократните такси, затягане на мерките за избягване на

данъците и намаляване на бонусите на държавните служители, за да достигне 8.7% дефицит през 2010 г. Министърът на финансите прогнозира във вторник, че дефицитът ще падне под исканата от ЕС граница една година по-рано от предвиджданото.

Мнение

Намаляването на дефицита е задължително

► Намаляването на разходите е много трудно в Гърция, защото, ако правителството се опита да го направи, следват бунтове и хората излизат на улиците, коментират анализаторите от Fortis Global Markets. ► Ясно е обаче, че ще трябва да има затягане на коланите и представяне на бюджет, който да бъде приет от останалия свят.

► Министър-председателят Георгиос Папандреу обеща до 2012 г. да свие липсите до исканите от Европа 3% и се опитва да убеди икономистите, че ще го изпълни.

Cover story

Bulgarian foods now on par with European standards

Some BGN 400m invested by industry, transition is over already

Bulgarian sausages and cheeses are now up to the European production standards. Last was a borderline year in Bulgaria's economic history and a transition barrier that was successfully taken by 500 enterprises in the meat and milk industry. Only some ten enterprises failed to upgrade their operations and had to close down. Due to the crisis they could not provide the necessary financial resource to meet the European production requirements, even though they had it in their plans, National Veterinary Service director general Yordan Voynov said.

► The crisis prevented some enterprises from finding financing and meeting the EU production requirements, National Veterinary Service head Yordan Voynov said

PHOTO MARINA ANGELOVA

Investment

The food industry invested some BGN 400 million in buildings and equipment to meet the European criteria. The amount includes SAPARD aids. We have some of the most modern facilities for meat processing in the EU, the executive director of the Association of Meat Processors in Bulgaria, Svetla Chamova, pointed out.

Problems

Despite the undoubted success, meat processing enterprises are not protected against the unfair competition of the grey sector, Chamova went on to say. Illegal facilities are not included in lists and are therefore not inspected by the veterinary authorities. Control can only be exercised by the local governments and the police.

The biggest problem for the dairy industry is the poor

quality of Bulgarian milk, Dyado Liben dairy owner Mihail Tachev underscored. Though processors fare quite well, farmers are braced for failure, he added. The lack of adequate state policies in the transition period made processing in Bulgaria entirely dependent on import raw materials.

Lawsuits

There are signs already that the food industry is entering a

new phase of development and has overcome the adaptation period. The first legal clashes with the state over the market mechanisms are already a fact. That concerns the so-called cartel lawsuits filed by the Commission for Protection of Competition against different processing branches. Though still populist in nature, they are a sign of emerging market structures and of the state's intention to take its role of a controlling body.

Investors turn to higher-risk funds

Collective schemes end 2009 with 16-percent increase in assets

Investors in 2010 will turn their attention to higher-risk mutual funds, a Pari daily's inquiry among portfolio managers shows. That will be a radical change from 2009, when money market funds were the hit. They offered a minimum risk to clients and higher interest than deposits, which is the main asset in their portfolios. Cash funds exhausted their functions because deposit interest rates

started falling, Astra Investments' Severin Vartigov pointed out. In the first quarter of 2010 investors will opt for balanced and risk mutual funds mainly, he added.

Investors' strategy has changed because of the beginning capital market recovery worldwide. That is indication that we will soon evidence an improved macroeconomic environment, analysts say. In 2009 the leading index of the Bulgarian Stock Exchange, Sofix, increased 19%, following a drop of nearly 80% the year before.

Mutual funds ended 2009 with an increase in net asset value of nearly 16% to BGN 370.2 million. Raiffeisen Asset Management topped the list with BGN 65.15 million, thanks to investments in the management company's money market fund. Runner-up was DSK Asset Management with BGN 44.7 million. Elana Fund Management was third with BGN 41.7 million. The biggest asset growth in 2009 was reported by Real Finance Asset Management: 1,157.90% to BGN 22.29 million.

Return Leaders invest on foreign markets

- Leaders in return in 2009 were the equity funds investing on foreign capital markets.
- Status Finance returned 38.10% to investors.
- Karoll Capital Management Advance Eastern Europe returned 37.23%.
- Aurora Capital - Global Commodity Fund reported a 23.32-percent return.

Interest rate drop no cure-all for economy

Banking system return to pre-crisis levels not recommended

The banking system in Bulgaria, unlike in many other big countries, is stable. That is a great advantage in a crisis. I hope that stability will be preserved throughout the current year, Tsvetelina Borislavova, chairperson of the supervisory board of EIBank told the Pari daily in an interview. My expectation is that the first half of 2010 will be the hardest stage of the downturn. In my opinion, banks as a whole are prepared for it.

Expectations

Interest rates will continue to fall but that is not a cure-all for the economy of the country, as that is not the biggest problem. The reasons for the interest drop are the improved credit rating and financial sustainability. Bulgaria's application for European exchange rate mechanism membership is another reason for the price of borrowing to drop. The lower interest rates will ease businesses and banks will gain from the move. Unfortunately, the necessary conditions for that are not yet in place. The banking system

► Tsvetelina Borislavova, chairperson of the supervisory board of EIBank

relies mainly on domestic resource, which is expensive. It will not be good for the banking system to return to its

pre-crisis levels. Interest rates were too low, banks were too aggressive and that led to unreasonable lending.

Tourism

As an investor in the tourism sector and president of the Association for Development of Mountain Resorts, Borislavova is interested in the development of tourism in Bulgaria. According to her Bulgaria has beautiful nature, rich history and Bulgarian hotel managers are very hospitable. The negative trait is the lack of cooperation in the sector in difficult situations.

Rehab

Kremikovtzi's fate in government's hands

The fate of Bulgarian metallurgical plant Kremikovtzi is again in the hands of the government. Company's receiver Tsvetan Bankov submitted the final version of the rehabilitation plan for approval to finance minister Simeon Dyankov. According to the document, Kremikovtzi's all public debts - in excess of BGN 600 million - should be rescheduled for eight years. That is why the finance minister's approval is required. On January 11 the plan will be filed to the court, which will decide whether the document is admissible, Bankov told the Pari daily. If the plan is not backed by Dyankov, it will be rejected by the court, he added. If approved by the judicial authorities, the document will have to be okayed by the company's creditors. Most of them have already said they will not transform their receivables into shares.

Transport

Foreign, Bulgarian companies come to railways' rescue

Ten companies and consortiums will compete to work out a strategic business plan for railway transport development. That emerged after the offers were unsealed at the ministry of transport on Tuesday. In November minister Alexander Tsvetkov announced that a tender will be staged to choose the company that will prepare the new strategy. The contract will have a term of 10 months and will amount to BGN 1 million. European companies with experience in big infrastructure are among the candidates. Spain's Iberinsa together with Bulgaria's Bulbrokers Consulting, German Dornier GmbH and Deloitte Bulgaria, French Louis Berger SAS are just some of the candidates. A Bulgarian consortium between Net Engineering and Dicon Group is also among them.

Energy

EVN builds EUR 3m solar power plant

EVN Naturkraft has invested EUR 3 million in the construction of a 836.7-kilowatt-peak photovoltaic power plant in the municipality of Sliven. It consists of 2,376 thin-film solar panels with total capacity of 178.2 kWp. The technical test of the first unit started in December 2009 and is planned to finish by the end of February. This project confirms EVN's

interest in the development of renewable energy sources. The company has started the construction of a wind park near Kavarna on the Black sea. A total of 25 wind generators with 50 mW total capacity will be built. The investment will amount to EUR 100 million.

Banking

Deposits of individuals increase in 2009

MKB Unionbank reported increased interest in deposits around Christmas. The tendency to spend before holidays has been replaced by a desire to save. Urged by insecurity, consumers eschewed from spending and put their money with banks. First Investment Bank also registered a gradual rise in the volume of deposits of individuals. New deposits averaged some BGN 10,000 per person. Clients regularly pay small sums every month. The number of deposits in the banking system rose 2.1% in September 2009 year on year. Individual savings increased 6.3% on an annual basis. The downward trend of deposit interest rates will be preserved in 2010, Postbank's Momchil Smadanski commented.

Corporate

Intercapital may raise capital to BGN 50m

Intercapital Property Development REIT may raise its capital to BGN 50 million by issuing shares, both ordinary and privileged. The decision was voted at the general shareholders' meeting on December 30, 2009. The investors authorised the board of directors to carry out the decision within the next five years and made the necessary amendments to the company's statutes. The changes will enable the firm to raise funds, company's majority holder and executive director of investment intermediary Intercapital Markets Nikolay Mayster told the Pari daily. The shareholders entitled Intercapital to issue corporate bonds worth BGN 50 million.

BSE

Sofix continues downward trend

The leading index of the Bulgarian Stock Exchange (BSE) continued its downward trend for a third day. The blue-chip Sofix fell 0.36% to 423.60 points. Since the beginning of 2010 it has wiped out 0.86% of its value. BG40 of the most traded stocks and BGTR30 of the best performers in total return both went down. The former lost 0.76% to 115.99 points and the latter dropped 0.28% and closed at 328.09 points. BGREIT was the index of all four to rise 0.02% and finish at 47.66 points.

ИНВЕСТИТОР

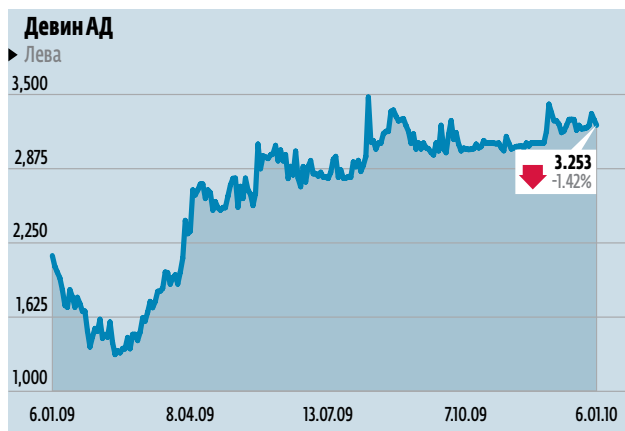
Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Предложение

Премия от 7.6% в търговото на Девин

КФН разреши на Адвент да закупи книгата от останалите акционери

Цена, която Адвент Уотър ще плати, за да закупи акциите от останалите акционери в Девин, е със 7.6% над пазарната. Това показват изчисленията на в. Пари на база стойността на затваряне вчера и предложената от новия мажоритарен собственик на бутилиращата компания цена в търговото предложение. Комисията за финансов надзор даде зелена светлина на новия собственик на Девин АД да закупи книгата по 3.50 лв. за акция.

Дял
Според регистъра на надзора бившият собственик на БТК Адвент Интернешънъл има 90.13% от капитала на бутилиращата компания. Това означава, че обект на предложението са 9.87%. При цена от 3.50 лв. за акция, отделените средства за закупуването са 6.18 млн. лв.

На 19 ноември от Девин обявиха, че международният фонд е закупил почти

79% от капитала на българското публично дружество. На 26 ноември миналата година на регулирания пазар на БФБ бяха прехвърлени 4.58% от Девин. Като се прибавят и 6.7% от капитала, за които при покупката беше обявено, че ще останат собственост на мениджърите в Девин, участието на Адвент в капитала става точно 90.13%. В регистъра на КФН делът на мениджърите е отразен непряко притежавани акции от мажоритаря.

Споразумение

Това вероятно означава, че директорите в Девин и Адвент имат подписано споразумение за следване на обща политика при управлението на компанията. До приключването на броя изпълнителният директор на Девин АД Цветан Лъжански не отговори на въпроса има ли такова споразумение и ще остане ли на БФБ бутилиращата компания, ако бъдат закупени всички акции.

Атанас Христов

Написаното не е препоръка за сделки с ценни книжа.

Книжа

Фонд увеличи дела си в КРЗ Одесос

Професионалният пенсионен фонд Съгласие е увеличил дела си в Кораборемонтния завод Одесос от 4.29 на 5.65%, съобщиха от публичното дружество. Пенсионният фонд е закупил нови 8 хил.

акции от КРЗ Одесос, като така е увеличил притежаваните от него книжа на 33 138. Към 30 септември 2009 г. осигурените лица в ППФ Съгласие са 35 918, а управляваните активи от фонда са 74.8 млн. лв.

От тях 20.2 млн. лв. са вложени в акции, права и дялове. Пазарният дял на пенсионния фонд е близо 16%. По време на вчерашната борсова сесия нямаше сключени сделки с акции на КРЗ Одесос.

Инвеститорите се кълм по-рискови

Колективните схеми приключиха 2009 г. с 16%

Вниманието на инвеститорите ще се насочи през 2010 г. към по-рисковите взаимни фондове. Това показва допитване на в. Пари сред портфолио мениджъри на български фондове.

Промяната спрямо миналата година е радикална. През 2009 г. беше златното време на схемите, които инвестират на паричния пазар. Те предлагаха минимален риск на клиентите си и високи лихви по депозитите, което е техният основен актив в портфейлите им. Паричните фондове изчерпаха своите функции, защото лихвите по депозитите започнаха вече да падат, коментира Северин Въртигов от Астра Инвестмънтс. Според него през първото тримесечие на 2010 г. ще се инвестира приоритетно в балансиран и рисков взаимни фондове.

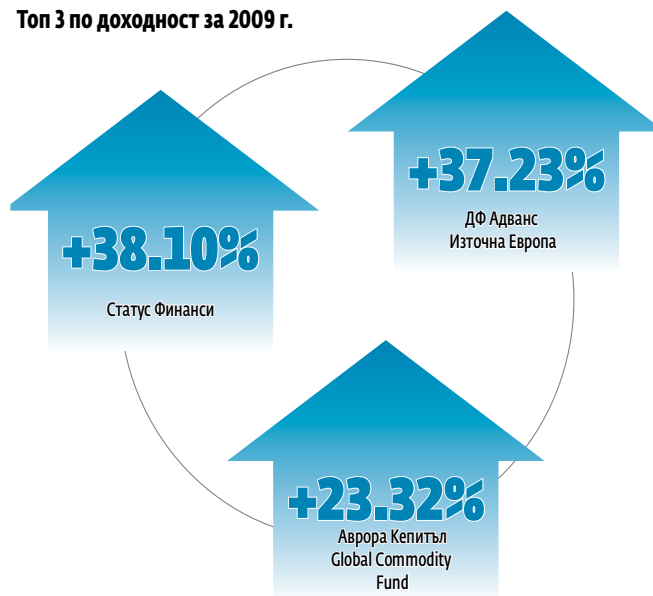
Посока

Стратегията на инвеститорите се променя заради започналото възстановяване на капиталовите пазари по целия свят, което е индикация, че скоро ще видим и подобряване на макроикономическата среда, твърдят анализатори. През 2009 г. водещият показател на Българската фондова борса Sofix се повиши с 19% при спад от близо 80% през предходната година. Брокерите са единодушни, че няма нищо по-хубаво от това да купуваш акции, когато дългосрочните перспективи се очертават във възходяща тенденция.

Резултат

Взаимните фондове приключиха 2009 г. с ръст на нетната стойност на активите от близо 16% до 370.2 млн. лв. Райфайзен Асет Мениджмънт поведе класацията в края на годината с 65.15 млн. лв. благодарение на направени вложения в паричния фонд на управляващото дружество. Втори по нетна стойност на активите за миналата година е ДСК Управление на активи с 44.7 млн. лв.

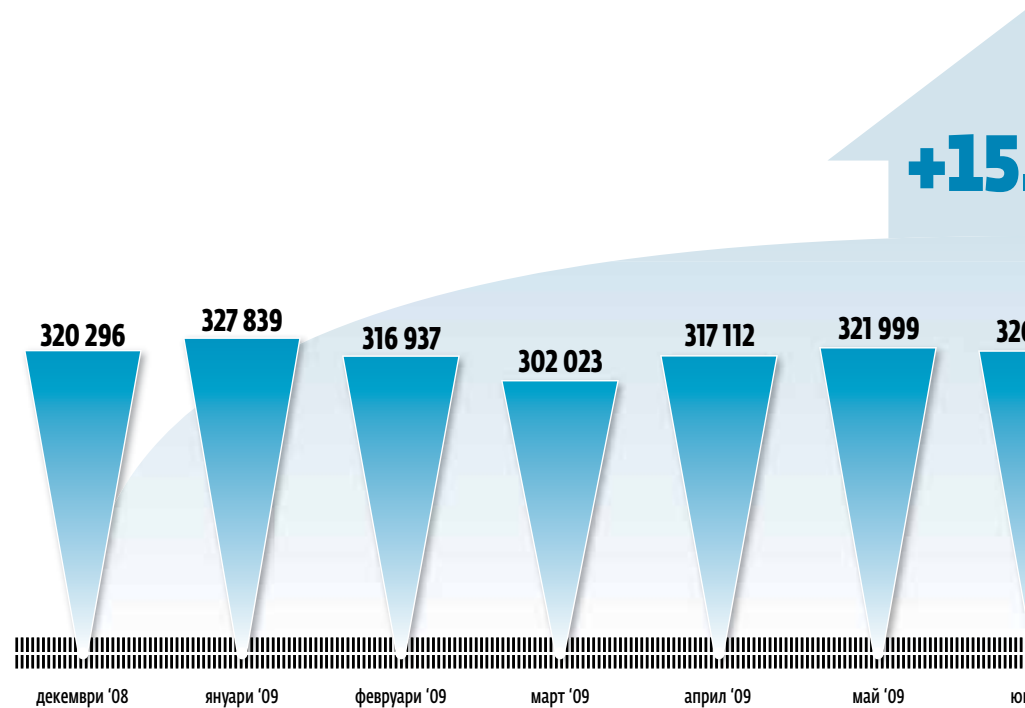
Топ 3 по доходност за 2009 г.

С най-голям ръст на активите

Обща нетна стойност на активите на българските взаимни фондове. В ХИ

В Топ 3 е и Елана фонд Мениджмънт с 41.7 млн. лв. С най-голям ръст на активите през 2009 г. се отчете Реал Финанс Асет Мениджмънт. По-голямата част от впечатляващия скок от 1157.90% до 22.29 млн. лв. беше направен още през януари, когато няколко

пенсионни фонда влязоха в схемите на Реал Финанс с големи суми.

Доходност

Лидери по доходност за 2009 г. станаха фондове, които инвестират в акции, но на чуждите капиталови пазари. Статус Финанси

е донесъл 38.10% възвръщаемост на инвеститорите само за дванадесет месеца. Вложенията на фонда са насочени към турския капиталов пазар, като по-голямата част от активите му са вложени в акции на западноевропейски банки. Фондът на Карол Капитал

Преференциални цени за счетоводни услуги за 2010'

Безплатно счетоводно приключане на 2009'

Дейност на фирмата	Услуги	Търговия	Производство
Нерегистрирани по ДДС			
до 50 док.нес.	100	150	180
51 - 100 док.нес.	140	180	200
101 - 150 док.нес.	170	210	250
над 150 док.нес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне
Регистрирани по ДДС			
до 50 док.нес.	200	300	350
51 - 100 док.нес.	280	380	400
101 - 150 док.нес.	350	450	480
над 150 док.нес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне

* С включен ТРЗ за персонал до 5 човека включително. Включени са и български лева без включен ДДС...

www.advisor.bg

София, ул.Червена стена 1, +359 2 964 1725, office@advisor.bg

Цитат

” Продажбите на автомобили продължават да падат и това се отразява неблагоприятно на финансовите ни резултати за декември 2009 г.

► **Сюзан Дохърти**, директор Маркетинг и продажби на General Motors

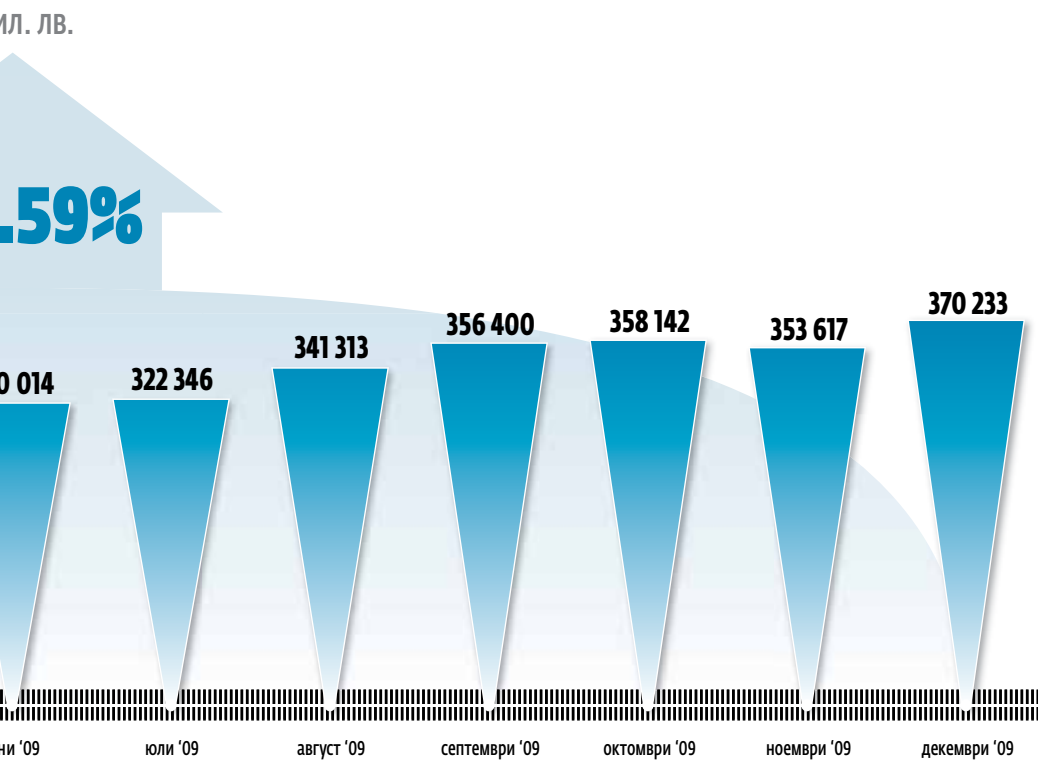
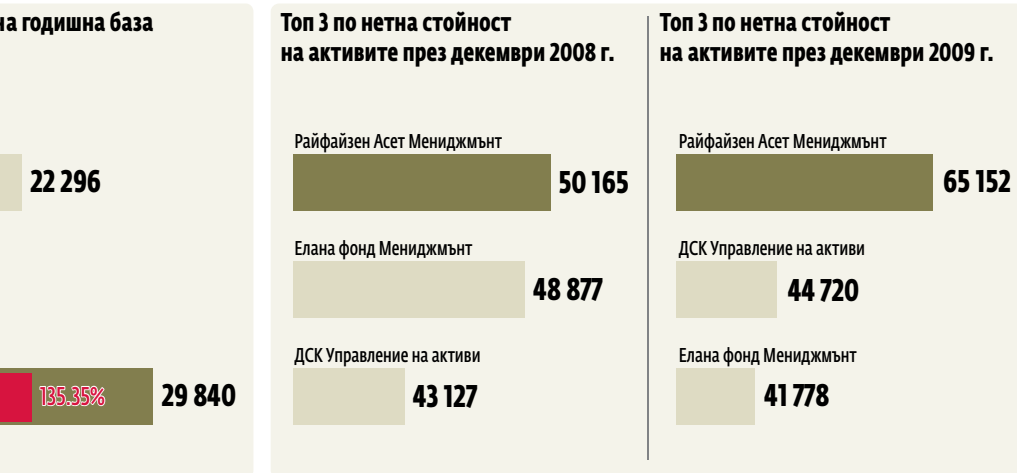
Число на деня

370.23

► млн. лв. достигна нетната стойност на активите на българските взаимни фондове през 2009 г.

се насочват фондове

% ръст на активите си

Мениджмънт Адванс Източна Европа има положителна доходност от 37.23% за 2009 г., като половината от портфейла му е съставена от акции на компании от Русия и Украйна. С доходност от 23.32% приключи 2009 г. Аврора Кепитъл - Global Commodity Fund.

Особено атрактивни през тази година ще са колективните схеми, които инвестират приоритетно в акции на компании от Източна Европа и Азия, потвърди Даниел Димитров от Реал Финанс Асет Мениджмънт. Изпълнителният директор на БенчМарк

Асет Мениджмънт Петко Вълков е убеден, че щом в Европа от средата на 2009 г. високорисковите схеми са започнали да увеличават средствата си под управление, тази вълна ще се пренесе и у нас през тази година.

Магдалена Иванова

Коментари

Ще се търсят секторно ориентирани схеми

Вниманието на инвеститорите през тази година ще се насочи към вложението в акции. Особено атрактивни ще бъдат колективните схеми, които инвестират приоритетно в акции на компании от Източна Европа и Азия. Причината за това е,

че ликвидността на тези пазари е много по-висока, отколкото на Българската фондова борса. Секторно ориентирани фондове също ще бъдат търсени. Заради спада на лихвите по депозитите вече започна отдръпването на паричните фондове.

Даниел Димитров, Реал Финанс Асет Мениджмънт

” Атрактивни ще са фондовете, които инвестират в Източна Европа и Азия

Фокусът е към рисковите активи

През тази година очаквам да се запази в известна степен интересът на инвеститорите към фондовете, инвестиращи на паричния пазар. В същото време обаче при добро представяне на капиталовите пазари постепенно ще се увеличават и вноските във високорисковите фондове. Това вече се случва през последните месеци в Европа.

Петко Вълков, БенчМарк Асет Мениджмънт

” В България ще продължи да има интерес и към фондовете Паричен пазар

Предпочитани ще са фондовете с добра доходност през 2009 г.

Интересът към взаимните фондове през тази година ще остане слаб, освен ако на самия капиталов пазар няма някакво раздвижване. Хората в момента са убедени, че като инвестират сами, ще спечелят повече пари. Според мен през 2010 г. интерес ще има към фондовете, които през миналата година са се представили добре, или към тези, които предлагат по-широк спектър от инвестиции.

Гено Тонев, Юг Маркет Асет Мениджмънт

” Хората са убедени, че като инвестират сами, ще спечелят повече пари

Година на волатилна търговия

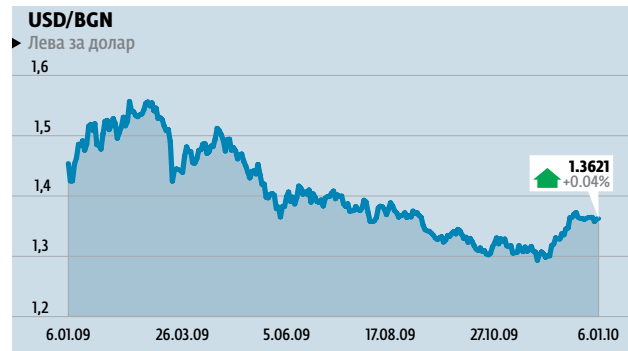
Тази година отново ще бъде изпъстрена с волатилна търговия, а това от своя страна предвещава предпазливите пари да търсят ниския риск и ниската доходност, а по-рисковият капитал да търси рисковите схеми и възможността за по-висока възвръщаемост в по-дългосрочен хоризонт. Поради тази причина колективните инвестиционни схеми в краищата на инвестиционния спектър вероятно ще са по-атрактивни и през тази година.

Бончо Иванов, ОББ Асет Мениджмънт

” По-рисковият капитал ще търси рисковите схеми и възможността за по-висока възвръщаемост

14 ИНВЕСТИТОР ВАЛУТИ

Промяна

CHF
▲ +0.22%
 Франкът отново победител

GBP
▲ +0.21%
 Лирата смени посоката

RUB
▲ +0.58%
 Рублата с актив за деня

Валута на деня

1.04

► канадски долара струва-
 ше американският долар по
 време на вчерашната тър-
 говия на валутните пазари

**Даваме Ви
 всичко което
 използваме**

- анализ
- новини
- акценти
- идеи

WWW.VARCHEVBROKERS.COM

Коментар

Еврото напредна срещу азиатските валути

Мирослав Иванов,
 mivanov@pari.bg

„**Китай из-
 преварва
 Германия като най-
 големия износител
 на стоки в света
 през 2009 г.**

Единната европейска валута поскъпна спрямо основните азиатски валути в сряда, след като членът на борда на Европейската централна банка Лоренцо Бини Смаги разкритикува политиката на Китай и други азиатски страни на валутния пазар. Според него те са основен източник на глобалните икономически дисбаланси и поведението им може да доведе до завишени стойности на активите в тези страни. Съхраняването на подценената национална валута в Китай в продъл-

► **Данните за пазара на труда в САЩ са очаквани с интерес от валутните дилъри**

жение на години насърчава доста ефикасно износа на страната, твърди Смаги. Той предупреди, че слабят юан може да засили инфлацията, но призна, че ценовият натиск остава нисък.

Това се вижда и по време на търговията, която донесе нов спад на юана до 9.8157 EUR/CNY. Японската йена също отстъпи спрямо евро. Единната валута достигна котировките от 132.92 EUR/JPY. Вчера стана ясно и че Китай изпреварва Германия като най-големия износител на стоки в света през 2009 г. Данните бяха оповестени от WSJ. Азиатската страна

е изнесла стоки за 957 млрд. USD през първите 10 месеца на миналата година, а Германия едва 917 млрд. USD.

Във вторник щатският долар поевтния рекорд-но спрямо йената след неочаквано слабите данни за продажбите на жилища в САЩ. Данните накараха инвеститорите да се замислят колко достоверни са и очакванията за бързо съвземане на най-голямата икономика в света. Валутните играчи изтеглят вложенията си в американска валута в очакване на данните за заетостта в неселскостопанския сектор на САЩ. Те ще бъдат обявени в петък.

► Валутите спрямо евро

ВАЛУТА	Код	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
Currency	Code	Buy	Sell	High	Low
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1,435599	1,43574	1,438297	1,4284
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	0,8985	0,8987	0,8994575	0,892595
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	132,42	132,45	132,8138	131,264
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1,4821	1,4823	1,4857	1,482085
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	8,1854	8,1894	8,222	8,174257
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10,1854	10,19	10,26248	10,1853
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1,489914	1,490735	1,4944	1,486052
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1,56851	1,5692	1,57745	1,567532
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	268,7924	268,9924	270,3712	268,7324
ЧЕШКА КРОНА	CZK	26,33832	26,368	26,384	26,18542
РУСКА РУБЛА	RUB	42,85869	42,8821	42,9443	42,72734
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	4,09275	4,096849	4,10305	4,089175

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч българско време на 6.01.2010 г.

► Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,95583	0,00000
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,24758	0,00728
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	7,86042	-0,02059
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,31088	0,00281
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,31946	0,00293
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	1,99629	0,01265
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,42589	-0,03029
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62856	0,00029
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25	0,00000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,17653	0,00447
ХОНКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,75742	0,01141
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,68106	-0,00073
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	2,72399	0,00325
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,46213	0,01177
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	2,97392	0,04546
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	1000	6,74424	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,47398	-0,00167
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,20152	0,01310
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75663	-0,00039
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,06439	0,00623
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,03123	0,03338
НОРВЕЖКА КРОНА	NOK	10	2,38865	0,00698
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	10	9,99402	0,01937
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	2,96262	0,01314
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,77579	-0,00385
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,70321	0,03870
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,56436	0,02647
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	1,91993	0,00470
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	10	9,76499	0,05478
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,11053	0,02414
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,23215	0,04295
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,36295	0,00868
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,85704	-0,00443
ЗЛОТА (ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1532,03	7,40000

Обмени курсове на чуждестранните валути към лева за 7.01.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

► Европейски валути според националните банки

Беларуска			Литовска			Украинска			Казакстан		
USD	2863	BYR	USD	2,3891	LTL	USD	8,0292	UAH	USD	148,205	KZT
EUR	4110,293	BYR	EUR	3,4528	LTL	EUR	11,5272	UAH	EUR	212,7719	KZT
GBP	4574,086	BYR	CHF	2,3246	LTL	CHF	7,777936	UAH	JPY	1,606815	KZT
RUB	1,041338	BYR	GBP	3,8469	LTL	GBP	12,82909	UAH	GBP	236,8382	KZT
			RUB	0,2693149	UAH	RUB	0,2693149	UAH	RUB	4,970203	KZT

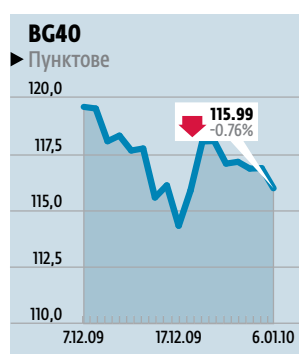
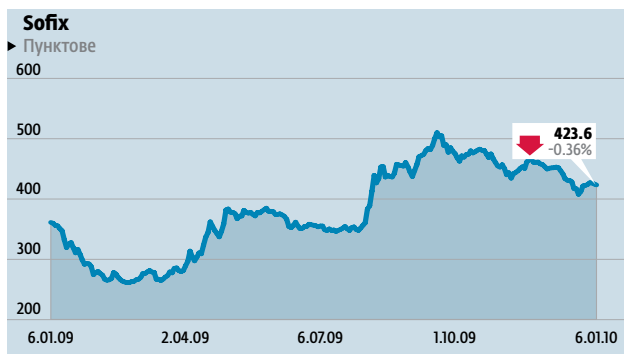
► Преизчислени курсове за 7.01.2010

За	AUD	CAD	CHF	BRL	CZK	DKK	EKK	GBP	HUF	JPY	NOK	NZD	PLN	SEK	TRY	USD	EUR
AUD	*	1,05074	1,05762	0,63005	0,05952	0,21069	0,10019	1,74460	0,03632	0,01181	0,19146	8,01072	0,38280	0,15389	7,40005	1,09248	1,56770
CAD	0,95171	*	1,00655	0,59963	0,05665	0,20052	0,09536	1,66036	0,03457	0,01124	0,18222	7,62390	0,36432	0,14646	7,04271	1,03972	1,49200
CHF	0,94552	0,99350	*	0,59573	0,05628	0,19921	0,09474	1,64956	0,03434	0,01117	0,18103	7,57433	0,36195	0,14551	6,99692	1,03296	1,48230
BRL	1,58717	1,66770	1,67861	*	0,09447	0,33440	0,15902	2,76897	0,05765	0,01875	0,30388	12,71436	0,60757	0,24425	11,74511	1,73394	2,48820
CZK	16,80041	17,65283	17,76838	10,58516	*	3,53972	1,68330	29,31002	0,61024	0,19849	3,21665	134,58346	6,43127	2,58545	124,32382	18,35403	26,33799
DKK	4,74625	4,98707	5,01971	2,99039	0,28251	*	0,47555	8,28031	0,17240	0,05608	0,90873	38,02089	1,81688	0,73041	35,12246	5,18516	7,44069
EKK	9,98064	10,48704	10,55568	6,28834	0,59407	2,10285	*	17,41224	0,36253	0,11792	1,91092	79,95216	3,82063	1,53594	73,85720	10,90360	15,64664
GBP	0,57320	0,60228	0,60622	0,36114	0,03412	0,12077	0,05743	*	0,02082	0,00677	0,10975	4,59172	0,21942	0,08821	4,24168	0,62620	0,89860
RUB	275,30795	289,27659	291,16997	173,45871	16,38698	58,00538	27,58420	480,30268	*	3,25268	52,71120	2205,41621	105,38907	42,36778	2037,29163	300,76706	431,60002
JPY	84,64023	88,93472	89,51682	53,32786	5,03799	17,83308	8,48044	147,66347	3,07438	*	16,20544	678,02955	32,40064	13,02548	626,34161	92,46733	132,69040
NOK	5,22295	5,48795	5,52387	3,29074	0,31088	1,10044	0,52331	9,11197	0,18971	0,06171	*	41,83962	1,99937	0,80377	38,65007	5,70594	8,18801
NZD	0,12483	0,13117	0,13202	0,07865	0,00743	0,02630	0,01251	0,21778	0,00453	0,00147	0,02390	*	0,04779	0,01921	0,92377	0,13638	0,19570
PLN	2,61230	2,74484	2,76281	1,64589	0,15549	0,55039	0,26174	4,55742	0,09489	0,03086	0,50016	20,92642	*	0,40201	19,33115	2,85387	4,09530
SEK	6,49805	6,82775	6,87244	4,09412	0,38678	1,36909	0,65107	11,33651	0,23603	0,07677	1,24413	52,05409	2,48748	*	48,08587	7,09896	10,18699
TRY	0,13513	0,14199	0,14292	0,08514	0,00804	0,02847	0,01354	0,23576	0,00491	0,00160	0,02587	1,08252	0,05173	0,02080	*	0,14763	0,21185
USD	0,91535	0,96180	0,96809	0,57672	0,05448	0,19286	0,09171	1,59693	0,03325	0,01081	0,17526	7,33264	0,35040	0,14087	6,77365	*	1,43500
EUR	0,63788	0,67024	0,67463	0,40190	0,03797	0,13440	0,06391	1,11284	0,02317	0,00754	0,12213	5,10986	0,24418	0,09816	4,72032	0,69687	*

► Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,20211
Бразилски реал	BRL	10	7,70922
Канадски долар	CAD	1	1,30537
Швейцарски франк	CHF	1	1,31308
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,00635
Чешка корона	CZK	100	7,40761
Датска корона	DKK	10	2,62764
Естонска корона	EKK	10	1,25
Британска лира	GBP	1	2,18602
Хонконгски долар	HKD	10	1,76682
Хърватска куна	HRK	10	2,68142
Унгарски форинт	HUF	1000	2,714589
Индонезийска रुपия	IDR	10000	1,44082
Исландска корона	ISK	100	2,92583
Японска йена	JPY	100	6,74424
Южнокорейски вон	KRW	1000	1,49357
Литовски литас	LTL	10	1,15733
Латвийски лат	LVL	1	5,66448
Мексиканско песо	MXN	10	2,76169
Малайзийски рингит	MYR	10	1,0645
Норвежка корона	NOK	10	3,98547
Новозеландски долар	NZD	10	2,34161
Филипинско песо	PHP	100	9,61332
Полска злота	PLN	10	2,94539
Нова румънска лея	RON	10	4,68765
Руска рубла	RUB	100	4,66373
Шведска корона	SEK	10	4,53046
Сингапурски долар	SGD	10	1,87141
Словашка корона	SKK	100	9,71021
Тайландски бат	THB	100	4,10863
Нова турска лира	TRY	10	8,97829
Щатски долар	USD	1	1,37001
Южноафрикански ранд	ZAR	10	1,79485

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ПЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2010.

Нагоре

Гранд хотел Варна АД: 22

▲ +17.65%

Метизи АД: 3 000

▲ +10.00%

ХЕС АД: 260

▲ +9.96%

Надолу

Пазарджик БТ АД: 15

▼ -88.78%

Актив Пропъртис АДСИЦ: 320

▼ -14.83%

Холдинг Варна АД: 125

▼ -5.26%

Обем

ЕЛАРГ ФЗЗ АД: 129 395

► 0.00%

ТБ ЦКБ АД: 76 213

▼ -0.76%

Еврохолд АД: 42 128

► 0.00%

Борсов коментар

Sofix продължава да се топи през новата година

Водещият индекс на фондовата борса Sofix продължи с негативния тренд от началото на 2010 г. и регистрира трети пореден спад. Бенчмаркът на сините чипове се понижи с 0.36% в сряда и се смъкна до 423.60 пункта. За 2010 г. измерителят претърпя отрицателна корекция от 0.86%.

BG40 и BGTR30 последваха падането и също затвориха на червено. Широкият индекс се понижи с 0.76% до 115.99 базисни точки, а равнопретегленият загуби 0.28% и затвори на ниво 328.09 пункта. Единствено секторният BGREIT отчете ръст, като минималното му повишение от 0.02% го изведе на 47.66 точки.

С превес на продавачите завърши сесията и при компаниите, където с понижения приключиха акциите на 45% от дружествата. Положителна доходност

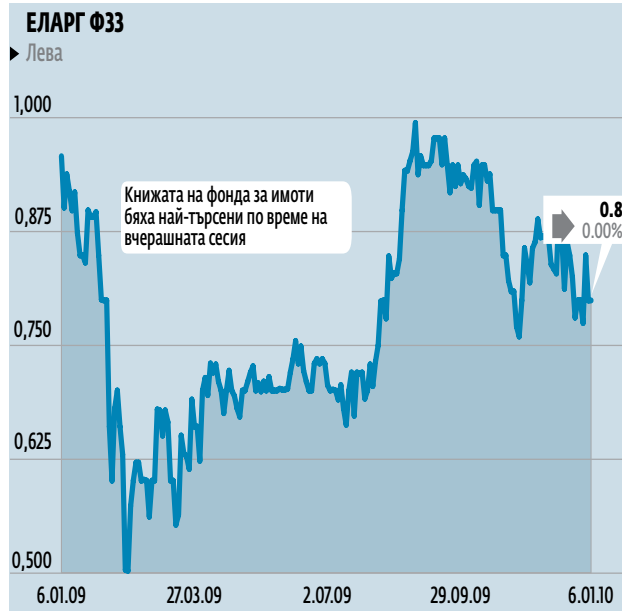
Атанас Христов
ahristov@pari.bg

Сесията донесе понижение за 45% от търгуваните позиции

донесоха 40% от книгата, а останалите 15% от търгуваните позиции не промениха пазарната си капитализация. След ръст от 17.65% книжката на Гранд хотел Варна АД станаха най-печеливши. Прехвърлените 22 лота достигнаха цена 10 лв. за акция.

Най-силна разпродажба имаше за дяловете на Пазарджик БТ АД, което загуби 88.78% от пазарната си

оценка. Общо 15 лота смениха собственика си, което свали цената на затваряне до 1.122 лв. за акция.

Книжката на сините чипове бяха най-търсени от инвеститорите и тройката при най-търгуваните компании оформи

мича именно компании, включени в базата на Sofix. Най-голям интерес имаше към дяловете на Еларг Фонд за земеделска земя АДСИЦ, тъй като по позицията минаха 129 395 акции.

Написаното не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Интеркапитал може да увеличи капитала си до 50 млн. лв.

Акционерите във фонда за имоти овластиха СД да издава варианти и привилегирани акции

Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт АДСИЦ може да увеличи капитала си до 50 млн. лв. чрез издаване на нови акции, включително привилегирани. Тази възможност беше одобрена на проведеното на 30 декември 2009 г. общо събрание на акционерите. Инвеститорите във фонда за имоти овластиха съвета на директорите да извърши стъпката през следващите до 5 години по своя преценка.

Промяна

За целта беше променен уставът на Интеркапитал Пропърти, като той се допълни с нов член. В него се дава карт бланш на СД да издава варианти, или конвертируеми облигации, с които капиталът може да достигне 50 млн. лв. Набраните средства от различните инструменти не трябва да надвишават 10 пъти капитала на дружеството.

Намерение

Промяната дава повече възможности на дружеството да набира средства, каза за в. Пари Николай Майстер, основен акционер и изпълнителен директор на инвестиционния посредник Интеркапитал Маркетс. Майстер е бил председател на ОСА на Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт АДСИЦ. Засега няма конкретни планове кога и как ще набираме капитал, твърди Николай Майстер.

Според него това ще стане, когато фондът за имоти има конкретни проекти и ясна цел за какво ще използва парите. Акционерите решиха дружеството да може да издава и корпоративни облигации с максимален размер също 50 млн. лв. При учредяването на фонда беше заложено да се увеличава капиталът до 20 млн. лв. чрез обикновени акции и до 10 млн. лв. чрез издаване на дългови книжа, добави Николай Майстер. По думите му новите параметри са продиктувани от високото доверие на акционерите към съвета на директорите.

Атанас Христов

Акции на БФБ

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
A72	1.00 BGN	Агрия Груп Холдинг АД	300	4,3	4,21	4,21	4,21	4,21	-2,07%	16,01	0,46	0,72
6A6	1.00 BGN	Аванс Терафонд АДСИЦ	20 410	1,358	1,34	1,3	1,3	1,34	-1,32%	14,89	3,53	0,70
SAX	1.00 BGN	Актив Пропъртис АДСИЦ	320	0,6	0,511	0,511	0,51	0,511	-14,83%	19,65	1,78	0,35
6AB	1.00 BGN	Албена АД-к.к. Албена	50	40,05	41,89	40,11	40,47	40,11	0,15%	5,54	1,82	0,52
SALB	1.00 BGN	Албена Инвест Холдинг АД	25	5,86	5,871	5,871	5,87	5,871	0,19%	14,63	3,83	0,38
9ECC	1000.00 BGN	Аутобохемия АД-София	300	99	96,55	96,55	96,55	96,55	-2,47%			
6BMA	1.00 BGN	БенчМарк фонд имоти АДСИЦ	2	0,46	0,475	0,475	0,48	0,475	3,26%		67,76	0,36
5BP	1.00 BGN	Билборд АД-София	32 815	1,16	1,12	1,1	1,1	1,1	-5,17%	16,79	0,59	0,47
53B	1.00 BGN	Биовет АД-Пещера	110	6,62	6,62	6,11	6,43	6,62	0,00%	17,27	0,43	0,74
4BJ	1.00 BGN	Българска роза-Севтополис АД	14 690	1,435	1,5	1,449	1,47	1,49	3,83%	30,73	1,35	0,95
5BT	1.00 BGN	БТК АД	100	2,9	3	3	3	3	3,45%	32,12	0,95	2,31
5BA	1.00 BGN	Българска Холдингова Компания АД	75	2,02	2	2	2	2	-0,99%		0,85	0,37
4V5	1.00 BGN	Варна-плод АД-Варна	16	154,99	155	155	155	155	0,01%	5,35	3,37	1,00
4GH	1.00 BGN	Гранд хотел Варна АД-Варна	22	8,5	10	10	10	10	17,65%	49,31	3,82	2,11
6D3	1.00 BGN	Девин АД-Девин	295	3,3	3,3	3,251	3,26	3,253	-1,42%	38,37	0,85	1,75
5DOV	1.00 BGN	Доверие Обединен Холдинг АД	100	3,41	3,441	3,441	3,44	3,441	0,91%		0,25	0,24
4DR	1.00 BGN	Дружба стъкларски заводи АД	200	4,03	4	4	4	4	-0,74%	22,09	1,10	1,20
4EN	1.00 BGN	Еврохолд България АД-София	42 128	1,35	1,369	1,33	1,34	1,35	0,00%			0,48
4EC	1.00 BGN	ЕЛАРГ ФЗЗ АДСИЦ	129 395	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,00%	7,32	2,40	0,67
52E	1.00 BGN	Елхим Искра АД-Пазарджик	415	1,949	1,962	1,962	1,96	1,962	0,67%	16,63	1,10	1,05
E4A	1.00 BGN	Енемона АД-Козлодуй	82	9,1	9,349	9,121	9,21	9,121	0,23%	6,80	0,57	1,13
4BI	10.00 BGN	ЗД Булстрад Виена иншурънс груп	1	42,9	41,5	41,5	41,5	41,5	-3,26%		43,16	1,78
5IC	1.00 BGN	ЗД Еуро инс АД-София	1000	1,48	1,445	1,445	1,45	1,445	-2,36%	2,69		0,71
T43	1.00 BGN	Зърнени Храни България АД-София	6 431	0,63	0,625	0,62	0,62	0,622	-1,27%	13,81	0,63	0,54
324	1.00 BGN	ИД Златен лев АД-София	25	4,011	4,011	4,011	4,01	4,011	0,00%			
4I8	1.00 BGN	Индустриален Капитал Холдинг АД	200	2,7	2,699	2,5	2,6	2,699	-0,04%		0,23	0,60
4ID	1.00 BGN	Индустриален Холдинг България АД	650	1,668	1,66	1,63	1,65	1,63	-2,28%		0,58	0,35
6K1	1.00 BGN	Каолин АД-Сеново	100	5,496	5,62	5,62	5,62	5,62	2,26%	19,46	1,10	1,24
4L5	1.00 BGN	Лесопласт АД-Троян	4	24	24	24	24	24	0,00%	35,49	0,27	0,72
5MA	1.00 BGN	Медика АД-София	500	1,531	1,535	1,535	1,54	1,535	0,26%			0,69
4MB	1.00 BGN	Мел инвест холдинг АД-София	10	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	0,00%	40,29	5,67	0,89
5MZ	1.00 BGN	Метизи АД-Роман	3000	0,5	0,55	0,55	0,55	0,55	10,00%	3,05	0,13	0,10
5MR	1.00 BGN	Момина крепост АД	370	1,6	1,695	1,694	1,7	1,695	5,94%	11,44	0,17	0,54
5MB	1.00 BGN	Монбат АД-София	3 850	6,67	6,5	6,5	6,5	6,5	-2,55%	16,18	2,24	2,13
5MY	1.00 BGN	Мостстрой АД-София	26	3,41	3,49	3,49	3,49	3,49	2,35%			2,94

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
3NB	1.00 BGN	Неохим АД-Димитровград	65	25,26	26,201	26,201	26,2	26,201	3,73%		0,87	0,67
A1AA	1000.00 EUR	Никром тръбна мебел АД	1	100	100	100	100	100	0,00%			
5OTZ	1.00 BGN	ОЦКАД	99	14,499	14,447	13,912	14,29	14,051	-3,09%		1,03	2,25
5ORC	1.00 BGN	Орғажим АД-Русе	15	85,85	83	83	83	83	-3,32%		0,41	0,70
4PZ	1.00 BGN	Пазарджик-БТ АД	15	9,999	1,122	1,122	1,12	1,122	-88,78%			
5BR	1.00 BGN	Параходство БРП АД	23 350	1,62	1,75	1,62	1,75	1,75	8,03%	10,62	1,05	1,03
5PET	1.00 BGN	Петрол АД-София	70	6,2	6	5,99	5,99	5,99	-3,39%		0,41	20,25
6S4	2.00 BGN	Северкооп Гъзма Холдинг АД	300	0,83	0,83	0,83	0,83	0,83	0,00%	0,83	0,15	0,10
6S7	1.00 BGN	Синергон Холдинг АД	475	2	2,05	2	2,04	2,026	1,30%	1,73	0,27	0,33
6S5	1.00 BGN	Слънчев Бряг Холдинг АД	25	1,51	1,511	1,511	1,51	1,511	0,07%	2,28	584,76	0,05
3JR	1.00 BGN	Софарма АД-София	17 571	3,91	4,029	3,96	3,99	4,001	2,33%	16,04	1,11	2,12
6S1	1.00 BGN	Софарма логистика АД	1000	0,73	0,73	0,728	0,73	0,73	0,00%		11,78	0,63
5O5	1.00 BGN	Софарма трейдинг АД	16 600	1,42	1,42	1,41	1,41	1,41	-0,70%	8,01	0,13	0,86
5L9	1.00 BGN	Спарки Елтос АД	4 375	2,201	2,222	2,15	2,2	2,15	-2,32%		1,14	0,38
5BN	1.00 BGN	БАКБ АД-София	37	17,65	17,654	17,58	17,6	17,58	-0,40%	6,99	1,97	1,05
5F4	1.00 BGN	ПИБ АД-София	1 460	2,309	2,312	2,285	2,29	2,285	-1,04%	6,28	0,59	0,63
4CF	1.00 BGN	ЦКБ АД-София	76 213	1,31	1,31	1,28	1,3	1,3	-0,76%	4,96	0,56	0,45
3TV	1.00 BGN	Топливо АД-София	17	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5	2,27%		0,13	0,20
T57	1.00 BGN	Трейс груп холд АД	34	63,27	63,21	63	63,08	63	-0,43%	36,47	0,93	2,72
59X	1.00 BGN	Унифарм АД	200	40,99	40,99	40,99	40,99	40,99	0,00%			
4F6	1.00 BGN	Фазерлес АД	35	38	36,501	36,501	36,5	36,501	-3,94%	42,82	1,19	0,86
4HE	1.00 BGN	ХЕС АД	260	4,5	4,948	4,795	4,86	4,948	9,96%		0,73	0,66
6C4	1.00 BGN	Химимпорт АД-София	2050	2,698	2,68	2,605	2,65	2,625	-2,70%	2,93	0,42	0,49
6C4P	1.00 BGN	Химимпорт АД(прив.)	900	2,7	2,695	2,65	2,67	2,65	-1,85%			
4CK	1.00 BGN	Химко АД-Враца	2000	0,092	0,092	0,091	0,09	0,092	0,00%		2,00	
5V2	1.00 BGN	Холдинг Варна АД	125	9,5	9,34	9	9,31	9	-5,26%	5,01	1,31	0,28
4CG	2.00 BGN	Холдинг										

16 ИНВЕСТИТОР

Фондът за имоти Madara слезе от Лондонската борса

Последната сделка с книгата беше на 5 януари 2010 г.

Инвестиционният фонд за имоти Madara Bulgarian Property Fund Ltd. събщи официално, че се делиства от Лондонската борса. Фондът планираше да изгради ваканционен комплекс на Българското Черноморие за 1 млрд. EUR. Поради липса на фи-

нансиране обаче компанията беше принудена да се откаже от проекта Black Sea Gardens.

Плановите за делистване на Madara бяха обявени в началото на декември миналата година. Тогава от фонда коментираха, че статутът на публична компания е свързан с редица разходи и регулаторни изисквания, които не са оправдани в кризата.

Освен това от фонда съ-

общиха, че е възможна продажба на активите в България, ако не се намери начин за продължаване на проекта. От дружеството обясниха, че обмислят възможността за привличане на инвеститор, който да предостави необходимото финансиране за проекта.

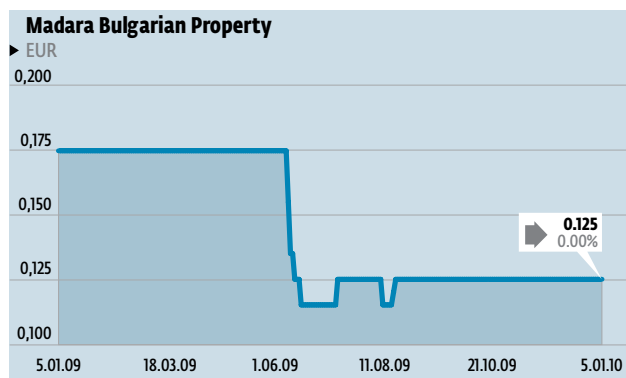
В края на декември 2009 г. фондът привлече 912 хил. EUR. Тогава бяха пласирани права, като инвеститорите записаха 18.2 млн. права, които представляват 76% от цялата емисия. Малко преди да бъде пласирана емисията права, от Madara обявиха, че планират увеличение на капитала чрез издаване на 24 млн. обикновени книжа с цена 0.05 EUR за акция. Последната сделка с дялове на инвестиционния фонд за имот е от 5 януари, когато книгата приключиха търговията в Лондон на цена 0.125 EUR за акция.

18.2

▶ права от емисията на Madara Bulgarian Property Fund Ltd. бяха записани от инвеститорите

▶ **В края на декември 2009 г. дружеството за имоти набра 912 хил. EUR от капиталовия пазар**

Райффайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ	Тип	Валута	ЕМИСИОННА СТОЙНОСТ					Цена при обратно изкупуване
			До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райффайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен	USD	155,63	154,87	154,11	153,73	151,83	151,83
Райффайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	EUR	11,31	11,25	11,20	11,17	11,03	11,03
Райффайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	76,64	76,27	75,90	75,53	74,41	74,41
Райффайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	98,79	98,31	97,83	97,35	95,91	95,91
Райффайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	712,33	708,87	705,41	701,95	691,58	691,58
Райффайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	157,82	157,06	156,31	155,56	150,30	150,30
Райффайзен-Глобални-Основни-Акции	високодоходен	EUR	77,11	76,73	76,36	75,99	74,14	74,14
Райффайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	142,90	142,21	141,52	140,84	137,40	137,40
Райффайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	279,29	277,96	276,63	275,30	265,99	265,99
Райффайзен-Евразия-Акции	високодоходен	EUR	166,49	165,70	164,90	164,11	158,56	158,56
Райффайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	214,60	213,58	212,56	211,53	204,38	204,38
Райффайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	69,68	69,35	69,01	68,68	66,36	66,36
Райффайзен-ИзточнаЕвропа-Облигации	консервативен	EUR	216,45	215,42	214,39	213,35	206,14	206,14

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.af и www.ram.bg

Котирувки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст/ст.	ЦМ	Доходност и Риск							
				От началото на годината (не се анализира)	Стандартно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на пуб. пред. (анализирана)	Начало на пуб. предлагане			
Авора Капитал АД	балансиран	5.2039	5.2299	5.4121	5.2039	5.0998	1.06%	13.88%	-7.57%	-28.35%	21.01.2008
Авора Кепитъл - балансиран фонд в акции	балансиран	7.3027	7.3392	7.5948	7.3027	7.1566	3.09%	16.62%	24.17%	-14.86%	23.01.2008
Авора Кепитъл Югоизточна Европа	високодоходен	10.0618	10.2127	10.4643	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	23.09.2009
Активна Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.4949	2.4949	2.4949	2.4949	2.4949	0.10%	28.70%	0.10%	-60.31%	12.11.2007
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.9737	2.9737	2.9737	2.9737	2.9737	-0.03%	-0.03%	-0.03%	-53.70%	12.11.2007
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2.4949	2.4949	2.4949	2.4949	2.4949	0.10%	28.70%	0.10%	-60.31%	12.11.2007
Астра Кеш	паричен пазар	10.7606	10.7606	10.7606	10.7606	10.7606	0.12%	0.12%	6.25%	6.01%	06.10.2008
Астра Баланс	балансиран	10.7497	10.6992	10.6427	10.6227	10.6695	0.0000	-0.12%	7.79%	6.85%	06.10.2008
Астра Плюс	фонд в акции	10.2864	10.2352	10.1887	10.1328	10.1840	0.0000	-0.44%	11.80%	5.84%	06.10.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	балансиран	13.5098	13.3760	13.3760	13.3760	13.3760	-0.34%	8.63%	4.23%	7.41%	14.12.2005
БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	балансиран	8.3854	8.3024	8.3024	8.3024	8.3024	-0.88%	17.49%	-10.45%	-4.06%	01.03.2006
БенчМарк Фонд-2 Акции	балансиран	5.9103	5.8518	5.8518	5.8518	5.8518	-0.03%	13.80%	-18.54%	-14.07%	21.06.2006
БенчМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	балансиран	8.1578	7.9202	7.9202	7.9202	7.9202	17.23%	11.82%	-11.45%	05.02.2008	
БенчМарк Фонд-4 Енергетика	балансиран	10.5699	10.2620	10.2620	10.2620	10.2620	6.55%	6.10%	1.36%	05.02.2008	
БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	паричен пазар	11.3644	11.3644	11.3644	11.3644	11.3644	0.17%	0.24%	8.93%	8.34%	03.06.2008
БенчМарк Фонд-6 Паричен	паричен пазар	11.3644	11.3644	11.3644	11.3644	11.3644	0.17%	0.24%	8.93%	8.34%	03.06.2008
Болкан Капитал Мениджмънт АД	фонд в облигации	82.9377	82.6474	82.6474	82.9377	82.9377	0.01%	4.44%	10.20%	-5.46%	20.11.2006
Болкан Балансиран Капитал	фонд в акции	52.6534	52.3901	52.6534	52.3901	52.6534	1.46%	2.49%	-2.72%	-15.15%	20.11.2006
Болкан Европа	фонд в акции	70.4394	70.0872	70.4394	70.0872	70.4394	2.17%	3.46%	14.51%	-13.09%	03.10.2007
Болкан Балкани	фонд в акции	70.4394	70.0872	70.4394	70.0872	70.4394	2.17%	3.46%	14.51%	-13.09%	03.10.2007
Барчев Мениджмънт Къмнани ЕАД	фонд в акции	104.0160	102.4674	102.4674	104.0160	104.0160	0.56%	2.34%	4.82%	1.09%	04.01.2007
Барчев Високодоходен фонд	балансиран	83.5425	82.2987	82.2987	83.5425	83.5425	0.12%	0.75%	0.05%	-7.48%	25.06.2007
Барчев Балансиран фонд	балансиран	83.5425	82.2987	82.2987	83.5425	83.5425	0.12%	0.75%	0.05%	-7.48%	25.06.2007
ДСК Управление на активи АД	фонд в облигации	1.25190	1.24940	1.24940	1.25190	1.25190	0.15%	0.95%	5.83%	5.60%	01.12.2005
ДСК Стандарт	балансиран	1.07718	1.07074	1.07074	1.07718	1.07718	-0.20%	6.91%	3.52%	1.75%	01.12.2005
ДСК Баланс	фонд в акции	0.77783	0.76628	0.76628	0.77783	0.77783	-0.49%	18.40%	3.86%	-6.55%	01.03.2006
ДСК Растек	фонд в акции	0.73314	0.72876	0.72876	0.73314	0.73314	-0.11%	6.04%	-5.92%	-15.67%	07.03.2008
ДСК Имоти	ниско рисков	1.02677	1.02370	1.02370	1.02677	1.02677	N/A	N/A	N/A	N/A	07.05.2009
ДСК Евро Актив	ниско рисков	1.02677	1.02370	1.02370	1.02677	1.02677	N/A	N/A	N/A	N/A	07.05.2009
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	06.12.2002
Елана Еврофонд	балансиран	103.7950	102.7622	102.7622	103.7950	103.7950	0.53%	11.78%	0.82%	0.79%	07.12.2005
Елана Балансиран Евро Фонд	балансиран	110.6356	109.5347	109.5347	110.6356	110.6356	0.32%	9.86%	-0.26%	2.53%	06.03.2006
Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	90.9526	89.5985	89.5985	90.9526	90.9526	0.41%	18.17%	0.16%	-0.60%	20.06.2005
Елана Високодоходен Фонд	паричен пазар	115.1557	115.1557	115.1557	115.1557	115.1557	0.24%	5.40%	6.66%	31.10.2007	
Елана Фонд Паричен Фонд	ниско рисков	90.3680	90.0069	90.0069	90.3680	90.3680	0.10%	2.92%	-9.70%	-5.19%	01.02.2008
Елана Долар Фонд	ниско рисков	102.6874	102.5848	102.5848	102.6874	102.6874	0.16%	N/A	N/A	5.02%	01.07.2009
Елана Еврофонд	ниско рисков	102.6874	102.5848	102.5848	102.6874	102.6874	0.16%	N/A	N/A	5.02%	01.07.2009
Златен Лев Капитал АД	балансиран	4.9101	4.8707	4.8707	4.9101	4.9101	-0.35%	10.67%	3.43%	5.45%	08.07.1999
Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.0434	1.0383	1.0383	1.0434	1.0434	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2009
Капман Асет Мениджмънт АД	балансиран	18.6805	18.5501	18.5501	18.6805	18.6805	-0.27%	10.30%	-5.39%	12.62%	28.09.2004
ИД Капман Капитал	фонд в акции	12.1390	11.9702	11.9702	12.1390	12.1390	-0.53%	15.56%	-10.23%	4.80%	05.01.2006
ИД Капман Макс	фонд в акции	1.2893	1.2702	1.2702	1.2893	1.2893	-0.49%	14.64%	1.88%	3.42%	10.05.2004
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	0.6985	0.6882	0.6882	0.6985	0.6985	0.12%	19.61%	37.23%	-10.84%	04.10.2006
ИД Адванс Източна Европа	фонд в акции	0.8843	0.872	0.872	0.8843	0.8843	0.85%	14.13%	2.75%	-5.30%	23.11.2007
ИД Адванс Про Фонд	фонд в акции	1.2893	1.2702	1.2702	1.2893	1.2893	-0.49%	14.64%	1.88%	3.42%	10.05.2004
ИД Инвестмънтс ЕАД	фонд в облигации	126.6974	126.5080	126.5080	126.6974	126.6974	0.24%	3.50%	2.86%	6.54%	04.05.2006
ИД Облигации България	балансиран	14.9733	14.9733	14.9733	14.9733	14.9733	-0.50%	8.61%	0.17%	3.24%	17.12.2004
ИД Пеликан	фонд в акции	0.7555	0.7481	0.7481	0.7555	0.7555	0.83%	15.69%	-0.90%	-7.83%	04.05.2006
ИД КД Акции България	балансиран	780.1061	774.2699	774.2699	780.1061	780.1061	0.03%	9.53%	15.13%	-13.34%	09.05.2008
ИД КТБ Асет Мениджмънт АД	балансиран	709.0962	703.7913	703.7913	709.0962	709.0962	0.01%	11.66%	17.44%	-17.60%	09.05.2008
ИД КТБ Фонд Акции	балансиран	780.1061	774.2699	774.2699	780.1061	780.1061	0.03%	9.53%	15.13%	-13.34%	09.05.2008
ИД ОБС Асет Мениджмънт АД	балансиран	119.0382	119.0382	119.0382	119.0382	119.0382	-0.21%	2.71%	2.35%	2.09%	30.01.2006
ИД ОБС Платинум Облигации	балансиран	6.9225	6.9225	6.9225	6.9225	6.9225	-0.82%	9.48%	3.27%	2.34%	30.01.2005
ИД ОБС Баланс	фонд в акции	10.0547	10.0547	10.0547	10.0547	10.0547	-1.72%	22.04%	5.31%	-8.92%	30.01.2006
ИД ОБС Патримониум Земя	фонд в акции	10.0547	10.0547	10.0547	10.0547	10.0547	N/A	N/A	N/A	0.59%	30.01.2009
ИД ОБС Патримониум Земя	фонд в акции	10.0547	10.0547	10.0547	10.0547	10.0547	N/A	N/A	N/A	0.59%	30.01.2009
Оверон Финанс АД	фонд в акции	9.5888	0.0000	0.0000	9.5888	9.5888	N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009
Оверон ПРСТО	фонд в акции	9.5888	0.0000	0.0000	9.5888	9.5888	N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009
ПОВБ Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	0.5280	0.5253	0.5253	0.5280	0.5280	0.29%	8.75%	1.44%	-26.10%	19.11.2007
ПОВБ Авангард	балансиран	0.7487	0.7461	0.7461	0.7487	0.7487	0.30%	4.25%	1.86%	-12.85%	19.11.2007
ПОВБ Классик	ниско рисков	0.9683	0.9669	0.9669	0.9683	0.9683</					

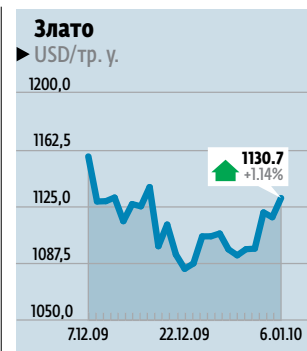

Стока на деня

3.57

► процента се повиши оловото на борсата в Лондон и достигна 2582 USD/т

Оловото повиши цената си за четвърти пореден ден и вчера добави 89 USD към стойността си и достигна най-високата стойност от близо две години

Цената на златото отбеляза ново повишение по време на вчерашната сесия в Лондон и достигна 1135.27 USD/тр. у. Основната причина за това беше доларът, който загуби 0.02%

Цифра на деня

1.41

► процента спечели бялата захар по време на вчерашната борсова сесия и достигна 617.95 USD/т

Цената на захарта спечели повече от 8 USD на борсата в Ню Йорк и по този начин отбеляза девета поредна печеливша сесия

Цената на медта върви уверено към 7600 USD/т

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

Очакванията на инвеститорите са за повишаване на цената на медта и през следващите дни

Цената на медта покори нови върхове по време на вчерашната сесия и добави повече от 2% към стойността си. След като в първия работен ден от новата година металът достигна своя шестнадесетмесечен връх, в сряда той добави допълнително 150 USD към стойността си и по този начин се доближи максимално до нивото 7600 USD.

Медта с незабавна доставка в Лондон се котираше за 7587.5 USD/т, или повишение с 2.04%. Основна причина за тези добри

Увеличаването на производството на автомобили в САЩ беше основната причина за ръста на метала

резултати са положителните данни, които изнесе американското правителство за икономиката на страната.

Автомобилостроенето в САЩ, което е втората по големина индустрия консуматор на мед, е отбелязало ръст с 15% за декември спрямо ноември. По

този начин спекулациите за цената на ценния метал се засилват още повече и очакванията на инвеститорите са за увеличаване и през следващите дни.

Останалите благородни метали, търгувани на тази борса, също отбелязаха стабилен ръст, като най-печеливше беше оловото, което достигна ръст от 3.57% и се търсеше на 2582 USD/т. Алуминият се покачи с 1.53% и достигна 2303 USD/т, като основна роля за това изигра тежката ситуация в Китай, свързана с обилния снеговалеж, който може да наруши доставките на суровината.

Оловото достигна ръст от 3.57% и се търсеше на 2582 USD/т. Алуминият се покачи с 1.53% и достигна 2303 USD/т, като основна роля за това изигра тежката ситуация в Китай, свързана с обилния снеговалеж, който може да наруши доставките на суровината.

СТОЛИЧНАТА ОБЩИНСКА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ О Б Я В Я В А ПУБЛИЧНИ ТЪРГОВЕ С ЯВНО НАДДАВАНЕ ЗА ПРОДАЖБАТА НА

Обект/Адрес	Дата и час на провеждане	Начална тръжна цена, в лева (без ДДС)	Съпка на наддаване, в лева	Депозитна вноска, в лева	Срок и цена за закупуване на тръжната документация (вкл. ДДС)
Техническо помещение № 5, жк „Зона Б-5-3“, бл. 25, I сутерен, общински нежилищен имот, стопанисван от р. „Възраждане“	10 февруари 2010 г. 11 часа	30 000 Сделката се облага с ДДС	1 000	3 000	8 февруари 2010 г. 360 лева
Ателие, жк „Врх Манчо“, бл. 2, вх. Б, общински нежилищен имот, стопанисван от р. „Връбница“	11 февруари 2010 г. 11 часа	50 000 Сделката не се облага с ДДС	3 000	5 000	9 февруари 2010 г. 360 лева
Помещение към трафопост, жк „Дружба-2“, до бл. 251, общински нежилищен имот, стопанисван от р. „Искър“	15 февруари 2010 г. 11 часа	6 000 Сделката не се облага с ДДС	500	600	11 февруари 2010 г. 240 лева
Помещение към трафопост, жк „Дружба-2“, до бл. 420, общински нежилищен имот, стопанисван от р. „Искър“	16 февруари 2010 г. 11 часа	6 000 Сделката не се облага с ДДС	500	600	12 февруари 2010 г. 240 лева
Помещение към трафопост, жк „Дружба-2“, до бл. 516, общински нежилищен имот, стопанисван от р. „Искър“	17 февруари 2010 г. 11 часа	5 000 Сделката не се облага с ДДС	400	500	15 февруари 2010 г. 240 лева

Обектите се продават със съответното право на строеж.

Търговете ще се проведат в сградата на Столичната общинска агенция за приватизация, площад „Славейков“ 6, I-ви етаж.

Депозитите се внасят по банкова сметка на Столичната общинска агенция за приватизация при „Общинска банка“ АД, клон „Врабча“, ул. „Врабча“ № 6, гр. София, (сметка № BG 49 SOMB 9130 33 26474601, международен банков идентификационен код VIB/C/ на „Общинска банка“ АД – SOMBBGCF). Краен срок за внасяне на депозитите – не по-късно от работния ден, предхождащ търга.

Тръжната документация се закупува в сградата на Столичната общинска агенция за приватизация, пл. „Славейков“ 6, I ет, стая № 4, всеки работен ден, в приемното време – от 14 до 16 часа, до указания в таблицата срок.

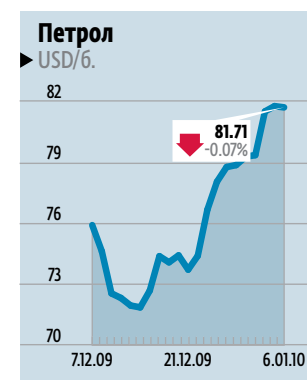
Срок за подаване на предложения за участия в търга – не по-късно от работния ден, предхождащ търга, в приемното време на СОАП – от 14 до 16 часа, стая № 2.

Оглед на обектите – всеки работен ден, но не по-късно от деня, предхождащ търга, в работното им време, след закупуване на тръжна документация.

За допълнителна информация - телефони: 988 46 38 (стая N 6); 980 26 69 (стая N7); e-mail: info@sofiampa.com; web-site: http://www.sofiampa.com

► Спот цени на суров петрол

Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ	
ИРАНСКИ ТЕЖЪК	76,64
СИБИРСКИ	79,64
УРАЛСКИ С+Г	79,64
САХАРСКИ	80,82
СЕВЕРНО МОРЕ	
БРЕНТ	80,43
ОСБЕРГ	80,88
ЕКОФИСК	80,88
СТАТФОРД	80,72
ФОРТИС	79,77
ФЛОТА	79,17
УРАЛСКИ СIF	79,57
ЗАПАДНА АФРИКА	
БОНИ ЛЕК	82,43
КУА ИБОЕ	80,87
ФОРКАДОС	81,73
КАБИНДА	80,57

► Спот цени на петролни продукти

Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
БУТАН С	715,00	720,00	CIF	
ПРОПАН	775,00	780,00	CIF	
БЕНЗИН СУПЕР	737,00	739,00	CIF	
БЕНЗИН СУПЕР	727,00	729,00	FOB	
АВИОГОРиво	663,50	663,50	FOB	
НАФТА	711,00	713,00	CIF	
ГАЗБОЛ	662,5	663,5	CIF	
ДИЗЕЛ F	644,00	646,00	FOB	РУСИЯ 50PPM
МАЗУТ	490,00	492,00	CIF	1.0%HSFO
МАЗУТ	471,00	473,00	CIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
МЕД	7587,5	7652,25	7655
КАЛАЙ	17500	17425	17600
ОЛОВО	2582	2632,25	2635
ЦИНК	2618	2648	2658
АЛУМИНИЙ	2303	2343,5	2344,75
НИКЕЛ	18955	19125	19160
АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	2000	2020	2040

► Спот цени на благородни метали

Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
ЗЛАТО	1130,25	1130,9	1132,58	1116,6
СРЕБРО	17,99	18,04	18,0825	17,735
ПЛАТИНА	1553	1557,5	1560,875	1515,925
ПАЛАДИЙ	420,5	424	425,125	418

► Срочни цени на пшеница

Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Декември
МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,2524
АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	553,77
ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	183,79
АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БРЯГ	195,72
ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	CIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	CIF УНГАРИЯ	-
УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	207,43
РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	147,80

► Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Януари
Царевица	CBOT	USD/bu.	420,25
Ечемик	ASE	USD/MT	134,611575
Памук	NYBOT	USD/lb.	73,55
Какао	NYBOT	USD/MT	3284
Кафе	NYBOT	USD/lb.	141,95
Рапица	ASE	USD/MT	389,183125
Ориз	CBOT	USD/cwt	15,115
Овес	CBOT	USD/bu.	275,5
Соя CBOT	USD/bu.		1060,25

Източник: Bloomberg

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Януари
Захар	NYBOT	USD/lb.	27,69
Соево масло	CBOT	USD/lb.	41,06
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	149
Мляко	CME	USD/cwt	13,64
Обезмаслено мляко	CME	USD/cwt	130
Масло	CME	USD/lb.	150
Денатуриран етанол	CBOT	USD/gal.	1,913

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркската стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 кг.; 1 bu. царевица = 25.4016 кг.; 1 bu. овес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent

Петър Чобанов, председател на Комисията за финансов надзор пред Агенция Фокус

Изоставямесъссанкциите в инвестиционния надзор

Приоритет на КФН през 2010 г. ще бъде усъвършенстването на надзорните и контролните функции

► Има ли необходимост комисията да доказва ролята си, след като лично финансовият министър Симеон Дянков се усъмени в необходимостта от нея?

- Всяка институция от публичния сектор трябва ежедневно да доказва ролята си, да осигурява равни възможности и адекватни правила, които подпомагат ефективното функциониране на пазарите и участниците в системата. Комисията за финансов надзор не е изключение от това правило. Критичността по отношение на работата на дадена институция трябва да се разглежда като мобилизиращ фактор и естествен стремеж към повишаване на стандартите и качеството на дейността. Важността на КФН за поддържане на финансова стабилност е несъмнена и това може да се осъществява единствено в условията на ефективна комуникация и координация с Министерството на финансите и БНБ.

► Какви са най-често срещаните нарушения при наблюдаването от вас компании? Смятате ли, че има нужда от по-високи санкции, евентуално къде?

- Основната част от нарушенията, които констатираме при инвестиционните посредници, са предимно по отношение на неспазване на сроковете за разкриване на информация, както и неспазване на формалните изисквания при сключване на договори с клиенти на инвестиционните посредници. Тези нарушения, макар и най-многобройни, са със сравнително по-малка степен на обществена значимост. Усилията ни са насочени да се следи дали се сключват сделки на базата на вътрешна информация, както и към своевременно идентифициране на възможностите и случаите за манипулиране на пазара на финансови инструменти. Там санкциите са по-значителни, а и вредите за финансовата система като цяло са много по-големи.

► А по отношение на публичните дружества и застрахователите?

- По отношение на публичните дружества се наблюдават проблеми, свързани с представянето на тримесечни и годишни финансови отчети от гледна точка на регламентирания срок.

Забелязват се и пропуски при организирането и провеждането на общите събрания. При застрахователите най-често срещани са нарушенията по неспазване на сроковете за изплащане на обезщетение по заведени застрахователни претенции, както и неспазване на сроковете за отчитане на полиците по застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите.

В осигурителния пазар нарушенията са във връзка с неспазване на инвестиционните ограничения, регламентирани в Кодекса за социално осигуряване, неизпращане на осигурителните лица на извлечение от техните индивидуални партии за предходната календарна година, както и нарушения при предлагане и сключване на осигурителни договори.

По отношение на санкциите трябва да се отбележи, че те изостават в инвестиционния надзор, за което сме критикувани и от международните ни партньори. Необходимо е да се намери адекватно решение за техния размер, тъй като в някои случаи те са значително по-ниски от нивата в другите страни членки.

► Виждате ли ролята на КФН за промяна на нормативната уредба?

- Една от основните функции на КФН е въвеждането на нормативна уредба, която по най-удачния начин да подпомага развитието на небанковия финансов сектор и едновременно с това да защитава потребителите. Надзорният орган има два основни механизма, с които регулира пазара и поддържа неговата стабилност. Единият е най-подходящата нормативна регулация, а другият - системните проверки и поддържането на дисциплината като цяло. Мисля, че надзорът трябва да се развива и в двата аспекта. Но не трябва да се забравя, че ние не сме откъснати от света и световните тенденции влияят на нашата икономика, така че нашата нормативна уредба е съобразена с европейските изисквания.

► Какви приоритети си поставяте в работата през 2010 г.?

- Приоритет ще ни бъде усъвършенстването на надзорните и контролните функции на комисията. С оглед реструктурирането на европейската надзор-

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

на рамка и създаването на трите нови органа, които ще надзират банковата сфера (ЕВА), капиталовия пазар (ESMA) и застрахователния и пенсионния пазар (EIOPA), ние ще участваме активно чрез представяне на съществени коментари и становища с цел защитава-

не позициите и интересите на България.

В областта на застраховането ясният приоритет пред КФН през 2010 г. е свързан с подготовката за прилагането на Директива 2009/138/ЕО, по-известна като Платежоспособност II. От една страна, тя поставя

за разработване на промени в нормативната уредба както на законово, така и на подзаконово равнище. Не по-малко важно е активното участие на представителите от комисията в работата на работните групи, които разработват мерките от второ равнище по

Прогноза Трябва да сме в добра форма за бъдещия възход

► Началото на новата година е период, в който е по-подходящо да сме оптимистично настроени. Кризата е глобална, много страни срещат големи трудности да се справят със ситуацията.

► Уроците от кризата са налице и за пореден път се доказва важността от трезва и адекватна оценка на рисковете.

► До момента успяваме да опазим финансовата стабилност и да избегнем много от проблемите, които наблюдаваме в останалите страни. За целта поддържането на фискалната и финансовата стабилност е от съществено значение, за да сме в добра форма за периода на икономически възход след глобалното преодоляване на кризата.

► Затова да си пожелаем през 2010 г. наистина да успеем да преодолеем спада в икономическата активност и да наблюдаваме дори и малък, но положителен икономически растеж.

Резултатите Има положителни сигнали

► Статистиката сочи, че в края на третото тримесечие на 2009 г. активите на колективните инвестиционни схеми (КИС) възлизат на 363.7 млн. лв., което в сравнение с началото на годината е ръст от 11.6%. При активите на дружествата със специална инвестиционна цел е констатиран ръст от 2.5% за същия период, което е

индикатор за възстановяването на пазара.

► За деветмесечieto на 2009 г. застрахователният пазар отчита положителен технически и финансов резултат. Това се дължи на факта, че някои застрахователи подобряват резултатите си от застрахователната дейност, а също и на по-високите приходи от инвестиции. При общото застраховане се наблюдава тенденция към подобряване на техническия резултат по застраховката Гражданска отговорност, който за 2008 г. беше отрицателен - минус 100 млн. лв.

Това се дължи и на увеличаването на премиите по тази застраховка за 2009 г., като средната премия през октомври достига 194 лв.

► В последните две години световната финансова криза даде своето негативно отражение върху сектора на допълнително пенсионно осигуряване, но последните статистически данни сочат, че той започва да се възстановява. Например за разлика от 2008 г., когато беше регистрирано сериозно намаляване на активите на доброволните и професионалните фондове, от

началото на 2009 г. и четирите вида пенсионни фондове отбелязват ръст на събраните средства.

► Положителен сигнал е, че от началото на 2009 г. е преодоляна тенденцията на спад в доходността на пенсионните фондове и предварителните изчисления показват, че за 2009 г. ще бъде отчетена положителна годишна доходност. Наблюдават се и промени в структурата на осигурителния пазар, след като беше издадено разрешение за вливане на ПОД Лукойл Гарант България АД в ПОАД ДЦКБ - Сила АД.

Данни С 15% скачат изкупуванията през 2010 г.

С 15% до 2.5-2.7 трлн. USD ще се увеличат сделките по сливания и закупувания през 2010 г., прогнозира от швейцарската банка UBS. Очакванията за тази година обаче

не са особено оптимистични, като експертите очакват 4-годишно дъно на оборотите от подобни сделки. През финансовата година до 29 октомври световните сливания и придобивания са намалели с 40%, показват данни на Thomson Reuters, като за периода са обявени сделки на обща стойност от 1.55 трлн. USD. Много

важно е да се отбележи, че кризата изчисти глобалната икономика от неефективни компании. Освен това много фирми, които изпитваха сериозни финансови затруднения, искаха да продават от скъпо по-скъпо. В същото време купувачите използват ситуацията да си купят качествена компания за малко пари. През

2007 г., когато бе последният бум при сливанията, сделките достигнаха рекордните 4.28 трлн. USD. Инвестиционният милиардер Уорън Бъфет склучи най-голямата сделка в богатата си кариера, след като компанията му Berkshire Hathaway купи железопътната компания Burlington Northern Santa Fe за 44 млрд. USD.

В числа

27.8

▶ процента от всички сливания в Европа са осъществени във Великобритания и Ирландия, след тях с дял от 17.1% се нарежда Германия

Слаба 2009 г. за сливанията

С 27% са намалели корпоративните придобивания и обемът им достига 626 млрд. USD

2009 г. беше трудна за всички сектори от икономиката. Рецесията, която се настани във водещите икономики, провокира и сериозен спад на сделките по сливания и придобивания в световен мащаб, става ясно от доклад на консултантската компания Mergermarket. През миналата година обемите на сделките по придобивания и сливания са намалели с 27% в сравнение с 2008 г. Известно оживление в този сектор се наблюдава

през втората половина на 2009 г., когато появилият се оптимизъм за излизане от кризата раздвижи пазара.

Равносметка

Интересното е, че последното тримесечие на 2009 е най-доброто с общо 2523 склучени сделки за 626.8 млрд. USD. През това тримесечие придобиванията са отбелязали 90% ръст в сравнение с третото тримесечие на миналата година.

Впечатление правят и малкото на брой, но големите по обеми сделки. През 2009 г. 7 компании са сменили собствениците си и са били продадени за общо 40 млрд. USD, докато година по-рано са били финализирани едва 3 сделки по закупувания.

Лидери

Най-голяма сделка по придобиване е покупката на фармацевтичния гигант Pfizer от конкурента Wyeth за 63 млрд. USD. Друга значава транзакция е продажбата на 14.10% от Royal Bank of Scotland за близо 43 млрд. USD. Друга ключова продажба е придобиването на британската Cadbury от американския гигант Kraft Foods. Полемиците около тази все още нефинализирана сделка продължават с пълна сила, след като един от основните акционерите в Kraft, милиардерът Уорън Бъфет официално оповести, че британците се опитват да се продадат твърде скъпо. На практика миналата година е дала шанса на много

▶ Тримата шефове на Cadbury Андрю Бонфилд, главен финансов директор, Роджър Кар, председател на борда на директорите, и Тод Стицер, гл. изп. директор (от ляво надясно), са в очакване на сделката с Kraft Foods

фирми да придобият компании, които са фалирали или пък изпитват финансови за-

труднения. Тази тенденция ще се пренесе и през 2010 г. Прогнозите са да наблюда-

ваме бум на сливания във фармацевтичния сектор.

Билиана Вачева

▶ Най-големите консултанти по сливане и придобиване

2008 г.	2009 г.	Фирми	Обем на сделката	Брой
4	1	JPMorgan	10,123	79
10	2	Credit Suisse	8,290	70
13	3	Morgan Stanley	6,827	57
11	4	Goldman Sachs	6,326	54
8	5	Lazard	5,844	57
9	6	UBS Investment Bank	5,702	48
2	7	PricewaterhouseCoopers	5,619	72
3	8	Bank of America Merrill Lynch	5,594	45
7	9	Citigroup	5,443	41
15	10	Deutsche Bank	5,198	49
25	11	RBC Capital Markets	5,167	47
20	12	Nomura Holdings	4,794	61
1	13	Rothschild	4,752	54
5	14	Deloitte	4,735	68
6	15	KPMG	4,779	67
12	16	Ernst & Young	4,611	67
14	17	Macquarie Group	3,858	43
18	18	Houlihan Lokey	3,819	43
26	19	Daiwa Securities Group	3,112	42
16	20	Jefferies & Company	3,027	29

Източник: Mergermarket

JP Morgan е топконсултантът по поглъщания

Най-много сделки са склучени в енергийния и минния сектор

Щатският гигант JP Morgan е консултирал най-много сделки по сливания и закупувания през миналата година. Те са финализирали общо 79 сделки. Веднага след тях на втора позиция е швейцарската Credit Suisse, която била съветник по 70 транзакции. На заветното трето място е Morgan Stanley, веднага след то-

ва се нараждат Goldman Sachs и Lazard. Швейцарската UBS Investment Bank е на пета-шеста позиция, а PricewaterhouseCoopers е на седмо място. В Топ 10 се нареждат още Bank of America, Merrill Lynch, Citigroup и Deutsche Bank.

Сектори

Най-големите по обем сделки по придобивания през 2009 г. са склучени в енергийния и минния сектор, след тях са финансовият и

фармацевтичния. От гледна точка на географското разположение без каквито и да е изненади палмата на първенството държи Америка, а след тях се нарежда Западна Европа.

Анализ

За последното десетилетие мегасделките, или най-големият 1% от всички сливания и поглъщания, са унищожили средно 3% от краткосрочната доходност на поглъщащите компании.

В началото на 2000 г. цената на петрола е била 27 USD за барел, а пазарът все още се е възстановявал от труса по сливането между Exxon и Mobil, което стана през 1998 г. По това време Chevron оповести мегасделка по закупуване на Техасо за 39 млрд. USD. Вследствие на тази сделка цената на черното злато продължи да се повишава и благодарение на това акциите на обединената компания са с 50% по-скъпи отпреди сливането.

▶ Десетте най-големи сделки по придобивания в Европа

Дата	Купувач	Консултант на купувача	Компания, която ще бъде придобита	Консултант на продавача	Компания продавач	Стойност
3-Nov-09	HM Treasury	Citigroup Credit Suisse Deutsche Bank	Royal Bank of Scotland Group Plc (14.10% stake)	Morgan Stanley Investment Bank		41,912
9-Nov-09	Kraft Foods Inc	Barclays Capital Centerview Partners Citigroup Credit Suisse Deutsche Bank				
20-Feb-09	Enel SpA	Lazard Royal Bank of Scotland Group Banca IMI/Intesa Sanpaolo Banco Bilbao Vizcaya Argentaria Credit Suisse Goldman Sachs JPMorgan Morgan Stanley Mediobanca	Cadbury Plc Endesa SA (25.01% stake)	Goldman Sachs Morgan Stanley UBS Investment Bank		19,607
5-Oct-09	VimpelCom	Morgan Stanley UBS Investment Bank	Kyivstar GSM CJSC	Advising seller: Citigroup Lazard Deutsche Bank Santander Global Banking and Markets	Acciona SA	14,246
23-Feb-09	Vattenfall AB	Bank of America Merrill Lynch		Advising seller: JPMorgan Rothschild	Altimo and Telenor ASA	14,194
12-Jan-09	RWE AG	Royal Bank of Scotland Group NIBC Bank Rothschild	Nuon Energy NV	Deloitte Goldman Sachs ING KPMG Sequoia		10,789
31-Jul-09	Cintra Concesiones	JPMorgan	Essent NV	Deutsche Bank Citigroup Lazard Deloitte		9,754
18-Dec-09	de Infraestructuras de Transporte SA	Bank of America Merrill Lynch	Grupo Ferrovial SA	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria		8,263
19-Jan-09	Companhia Siderurgica Nacional	Banco Espirito Santo de Investimento	Cimpor Cimentos De Portugal SGPS SA	BNP Paribas Caixa Banco de Investimento Morgan Stanley		8,130
19-Jan-09	HM Treasury	Citigroup Deutsche Bank Credit Suisse	Royal Bank of Scotland Group Plc (29.79% stake)	Bank of America Merrill Lynch UBS Morgan Stanley Investment Bank		7,688
20-May-09	Julius Baer Holding AG (Shareholders)		Julius Baer Group Ltd	Goldman Sachs Advising seller: UBS Investment Bank	Julius Baer Holding AG	7,218

▶ Десетте най-големи сделки по придобивания в САЩ

Дата	Купувач	Консултант на купувача	Компания, която ще бъде придобита	Консултант на продавача	Компания продавач	Стойност
26-Jan-09	Pfizer Inc	Bank of America Merrill Lynch; Barclays Capital; Citigroup; Goldman Sachs; JPMorgan	Wyeth	Evercore Partners; Morgan Stanley		63,266
1-Jun-09	Vehicle Acquisition Holdings LLC	KPMG; Lazard; Rothschild	Motors Liquidation Co (bulk of GM assets)	AlixPartners; Blackstone Group Holdings; Evercore Partners; Morgan Stanley	Motors Liquidation Co (old GM)	48,207
30-Jan-09	Roche Holding Ltd	Greenhill & Co	Genentech Inc (44.20% stake)	Goldman Sachs		44,291
9-Mar-09	Merck & Co Inc	JPMorgan	Schering Plough Corporation	Goldman Sachs; Morgan Stanley		43,198
14-Dec-09	ExxonMobil Corporation	JPMorgan	XTO Energy Inc	Barclays Capital; Jefferies & Company		40,361
3-Nov-09	Berkshire Hathaway Inc	Internal	Burlington Northern Santa Fe Corporation	Evercore Partners; Goldman Sachs		35,574
10-Jun-09	United States Department of the Treasury		Citigroup Inc (33.60% stake) Citigroup			25,000
23-Mar-09	Suncor Energy Inc	CIBC World Markets; Morgan Stanley	Petro-Canada	Deutsche Bank; RBC Capital Markets		18,400
4-May-09	The DirectTV Group Inc	Morgan Stanley	Liberty Entertainment Inc	Goldman Sachs; JPMorgan		15,519
19-Mar-09	OneWest Bank FSB (consortium)	Bank of America Merrill Lynch	IndyMac Federal Bank FSB	Barclays Capital; Deutsche Bank		13,900

Източник: Mergermarket

Банките у нас останаха остров на стабилност

Българската банкова система успя да се справи с предизвикателствата през 2009 г.

На фона на завидната стабилност в управлението на публичните ни финанси банковият ни сектор се държа предпазливо от самото начало на кризата. Българските банки усетиха ресурсен дефицит, комбиниран с увеличаващ се риск в икономиката, още в края на 2008 г. Закономерно кредитите започнаха да се отпускат по-трудно, а лихвата по тях започна да нараства. Времето на лесния заем отмина. Гладът за пари достигна своя апогей в т.нар. депозитна война, която доведе до двуцифрени нива лихвите на някои банки (11-12%). Въпреки това БНБ и банките ни опазиха стабилността във финансовия ни сектор.

Успех

Българската банкова система успя да се справи с предизвикателствата през 2009 г. Докато в другите водещи икономики в света фалираха стотици банки, българските банки ще приключат 2009 г. с печалба. При наличие на турбуленция на международните финансови пазари българските банки и БНБ запазиха доверието и стабилността в банковия ни сектор. Налице са прогнози от авторитетни икономически анализатори, че през 2010 г. може да бъдем свидетели на сливания и придобивания в сектора.

Кризата

За разлика от повечето държави от ЕС България посрещна кризата по-подготвена, особено във финансовия си сектор, но за съжаление без кой знае какви особени възможности да омекоти удара. У нас е налице малък публичен дълг и сравнително големи бюджетни резерви, но също функционира системата на валутен борд. При тази парична система е налице фиксиран валутен курс на националната валута и „забрана за печатане на пари“. Запазването на борда не позволява икономически волности от страна на правителството, което, от една страна, е добре, но от друга му пречи да е достатъчно гъвкаво в условията на глобална криза. Другите държави от ЕС и САЩ планираха големи пакети от стимули за икономиките си, така че да задържат нивата на безработица и да запазят бизнеса жизнеспособен за сметка на увеличаване на бюджетните си дефицити, но България изобщо преоблегна реалната икономика.

Политика

Преди изборите през юли 2009 г. предишното ни правителство прие програма за повече разходи в държавни инвестиции, които трябва да компенсират спада в частния сектор. Следващо-

Йосиф Аврамов,
финансов експерт

„ За разлика от повечето държави от Европейския съюз България посрещна кризата по-подготвена, особено във финансовия си сектор

то българско правителство на ГЕРБ направи рязък завои и прати във фризера инвестиционните програми на правителството на Станишев. Сегашният състав на МС правилно постави като приоритет финансовата стабилност и по-бързото ни приемане в еврозоната. Това по същество е стратегия за безпрепятствено излизане от валутния борд. Въпросът е - на каква цена. Повече инвестиции в инфраструктурата и в реалната икономика с бюджетни пари, което е доказана антикризисна мярка от времето на Великата депресия през 1929-1933 г. и препоръчана от Джон Мейнард Кейнс, бивш финансов министър на Англия, неминуемо ще доведе и до поевтиняване на кредита у нас.

В името на запазването на балансиран бюджет с оглед приемането на България в ЕРМ II сегашното правителство почти се отказва от мерки за подпомагане на фирмите срещу ударите на икономическата криза.

Прогноза

С оглед на постигане на политическо одобрение от правителствените ръководители на ЕС за приемането ни в еврозоната следва да поддържаме стабилни публични финанси, включително с почти нулев бюджетен дефицит и малък публичен дълг за разлика от повечето от останалите страни в Европа. При постигането на тази цел у нас резултат на кризата безработицата ще се увеличи доста повече, отколкото в по-силно развитите страни в общността, а и броят на фалитите рязко ще нарасне. Българската икономика рязко се декапитализира в началото на 2010 г., а сред

представителите на бизнеса се чувства тотална липса на свежи парични ресурси. Чувствително намалеха инвестициите от чужбина, а досегашните два начина за привличане на капитал, който да стимулира растеж - да се продават активи или да се ползват т.нар. лесни заеми, засега са преустановени. Относителният стабилен ръст на БВП - 5-6% годишно през последните 3-4 години - беше в резултат на задлъжняване на частния сектор, финансирано от клоновете на чуждите банки, а и поради продажби на активи, в това число имоти, които обогатиха представителите на строителния, туристическия и финансовия сектор у нас. Сегашното българско правителство не избра за справяне с кризата същата рецепта, която избраха по-развитите страни от ЕС - преки или подкрепени от правителството инвестиции (с държавни гаранции). В България те щяха да бъдат преди всичко в инфраструктурни проекти, от които страната така или иначе има остра нужда. Тези инвестиции са гаранция за ръст след известно време и в индустрията. У нас не се използват достатъчно възможностите за инвестиции от европейските фондове (нови обяви по ОП на ЕС в последните 5-6 месеца не са публикувани, а по повечето от тях приемът на документи е спрян); инвестиции в т.нар. зелени технологии, както и от приватизация.

Депозити

В края на август 2009 г. у нас се появиха признаци за стихване на депозитната надпревара. Лихвата за депозит (в левове) намалява от 7.95% през септември до 7.88% през октомври, въпреки че все още няма ясно изразена тенденция надолу. Все пак лихвите по депозитите на гражданите паднаха до 8-месечно дъно от 6.75% през ноември, показват изчисления на investor.bg според данни на БНБ. Новосключените депозити през месеца са за 2.24 млрд. лв., а най-масови са тримесечните влогове в евро (за 573 млн. лв. през ноември), лихвата при които пада до 6.63%. Рекордът на лихвата по тримесечните депозити в евро

тите заеми за бизнеса намаляват с 0.7% спрямо ноември 2008 г.

► Размерът на кредитите за нефинансовите корпорации се е свил с 1.9%.

► Заемите за домакинствата обаче се увеличават незначително с 0.5%, като кредитите за покупка на жилище са с 0.3% повече спрямо същия период на миналата година.

► Значителен спад имат кредитите, отпускани на застрахователни компании и пенсионни фондове - понижението спрямо ноември 2008 г. е 13.4%.

► Според БНБ трябва да бъдем реалисти по отношение на лихвите по кредити

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

е от май - 7.35%. През ноември лихвите по фирмените влогове са средно 4.86%. Дългосрочните депозити на хората растат по-бързо от влоговете на фирмите и средната лихва за всички нови депозити се вдига до 6.02% през ноември при 5.66% за октомври.

Кредити

По последни данни лошите кредити са на ниво около 6%. Това означава, че от края на м.г. досега кредитите, които не са обслужвани над 3 месеца, са се увеличили почти 3 пъти, тъй като тогава те бяха 2.4% от общия обем на отпуснатите банкови заеми. В тях обаче не влизат реструктурираните заеми, защото те предпадат, че клиентът, макар и изпаднал в затруднение, е предоговорил заема си и ще продължи да го обслужва по нова схема. Общо лошите и реструктурираните заеми към края на ноември са 8.13%, сочи статистиката на БНБ. Като сума това прави 3.9 млрд. лв. от общо раздадени от банките 50 млрд. лв. За сравнение в края на м. г. лошите и реструктурираните кредити бяха 1.2 млрд. лв. от общо раздадени 48 млрд. лв. Относителният ръст на т.нар. лоши кредити засега е в поносими и незастрашаващи стабилността на банковата ни система граници. Анализ от средата на годината допускате проблемните заеми да стигнат 16.5%, като още тогава БНБ обясни, че системата има достатъчно буфери да понесе без сътресения дори такъв сериозен ръст.

Резултати

Като буфер, който следва да предпази банките от рязък

Ресурси Какво трябва да се случи с финансите

► Евтините парични ресурси, отпуснати от ЕЦБ, обаче засега не стигат до дъщерните клонове и филиалите на банки у нас, собственост на страни от еврозоната.

► Българското правителство проявява инертност и не лобира достатъчно пред ЕЦБ и правителствата на големите страни от еврозоната.
► Поне малка част от тези огромни парични ресурси трябва да бъде насочена и към България и чрез българската банкова система да налее в икономиката ни липсващия кеш.

ръст на т.нар. лоши кредити, може да послужи печалбата на банките. В края на 2009 г. печалбата на банките достигна 700 млн. лв. Това е с 50% по-малко от м. г. Предстои да се реши дали тези пари да не се капитализират, за да подсилят допълнително системата. Налице е и негласна забрана да се раздават дивиденди на банковите акционери. По този начин капиталовата адекватност на българските банки се е повишила, а и ликвидността също е много добра. На фона на повечето закъсали български предприятия, които не са плащали с месеци заплати на работниците си и суми по извършени доставки, това не е кой знае каква успокоителна новина, но обстоятелството, че у нас банковият сектор е в „добро финансово здраве“, не може да не се оцени другояче освен позитивно.

Мнение

Според гуверньора на БНБ Иван Искров трябва да бъдем реалисти по отношение на лихвите по кредити. Според него увеличението на лихвите не е прехвърляно изцяло върху кредитите и ситуацията е

трудна не само за бизнеса, но и за банките. По думите му краткосрочните лихви на междубанковия пазар били относително ниски, но дългосрочните били високи, защото последните се влияели предимно от бизнес климата в България.

Възможност

Известна предпоставка за намаляване на лихвите по кредитите е нивото на основния лихвен процент, който от 1 януари 2010 г. е 3.39%. Вече седми пореден месец основният лихвен процент намалява. През декември 2009 г. основната лихва беше 0.55%. През януари 2009 г. беше 5.17%. През февруари 2009 г. основната лихва беше 3.92%, а за март миналата година - 3.49%. През април 2009 г. ОЛП беше фиксиран на 3.53%, за май - 2.27%, а за юни - 2.35%. През юли основната лихва беше фиксирана на нивото 2.24%, за август - 1.71%, а от 1 септември миналата година падна до 1.57%. През октомври 2009 г. ОЛП беше 1.46%, а от 1 ноември падна под 1% до 0.61%. Рисковата надбавка по кредитите у нас обаче все още е твърде висока.

Какво прогнозират милиардерите за 2010 г.

Американските предприемачи се вълнуват по-малко от глобалното затопляне, а повече за цената на златото и акциите

Очаквания Съмнения

- ▶ Какво ще се случи през 2010 г.? Цената на златото ще остане ли висока и дали доларът ще продължи да бъде слаб? Фондовите пазари ще продължат ли да бележат ръст и кой клас активи ще се представи най-добре?
- ▶ С тези и още някои

въпроси за настоящата година от сп. Forbes (цитирано от Профит. бг) се обръщат към някои от най-богатите хора и най-успешните бизнесмени в света.

- ▶ Ето и какво имат да кажат трима от тях по редица въпроси от глобалното затопляне до най-добрите активи, които можете да притежавате през тази година:

Марк Кюбан

Норман Браман

Гражданство: Американско
Състояние: 1.2 млрд. USD
Възраст: 77 години
Източник на богатство: изкуство, продажба на автомобили

лата пролет. Когато Джон Полсън основа своя златен фонд, инвестирах значителни средства в него.

- ▶ **Коя е най-притеснителната тенденция, с която се сблъсква щатската икономика?**
- Възможността за инфлация в бъдеще.

▶ **В коя развиваща се икономика е най-добре да се инвестира?**
- Експертите говорят все за Китай и Индия, но ще пропусна този въпрос.

- ▶ **Кога от Фед ще се намесят, за да подсилят щатския долар?**
- Не и преди да са сигурни, че щатската икономика се е върнала там, където ѝ е мястото, а единственият начин, по който могат да подсилят долара, е като извадят пари от обращение. Оптимистично настроен съм обаче. Виждаме, че компаниите се справят по-добре през последните три месеца.

▶ **Кой е най-добрият актив, който можете да притежавате през 2010 г.?**
- Злато.

- ▶ **В каква посока ще се движи фондовият пазар и каква доходност очаквате?**
- Мисля, че пазарът ще е променлив, а по отношение на доходността смятам, че ще е минимална.

▶ **Twitter ще бъде деликатен бизнес през 2010 г. и използвате ли го?**
- Да, все повече. Използваме го в нашата компания, но не и аз лично.

- ▶ **Злато: купувай, задръж или продавай?**
- Купувай. Аз купих мина-

▶ **Глобалното затопляне - факт или фикция?**
- Не съм убеден за глобалното затопляне. Не смятам, че доказателствата са категорични или че това е нещо, което е уникално за нашето време.

▶ **Кой ще спечели Световното първенство по футбол?**
- Нямам ни най-малка представа.

▶ **Коя ще е най-голямата изненада през 2010 г.?**
- Ще се въздържа от отговор.

Гражданство: Американско
Състояние: 2.3 млрд. USD
Възраст: 51 години

Източник на богатство: Broadcast.com

▶ **Коя е най-притеснителната тенденция за икономиката днес?**

- Пренебрежението на правителството към това как предприемачите основават малки компании. Президентът се справя добре в комуникацията си с известните бизнесмени, но не прави нищо, за да улесни новосъздадените компании.

Джон Кациматидис

Гражданство: Американско
Състояние: 1.65 млрд. USD
Възраст: 61 години

Източник на богатство: петрол, недвижими имоти, супермаркети

▶ **Коя е най-притеснителната тенденция за икономиката днес?**

- Липсата на кредитиране за малките и средните компании, които имат големи кредити.

▶ **Кога от Фед ще се намесят, за да подсилят долара?**

- Не и в следващите няколко години. За да бъде подсилен доларът, трябва да се вдигнат лихвите, а ако това бъде направено, се създават още по-големи проблеми за сектора на

улесни новосъздадените компании.

▶ **Кога ще се намеси Федералният резерв, за да подкрепи долара?**

- Надявам се, че това няма да стане в следващите няколко години. Силата на валутата не отразява силата на страната. Само вижте Китай. Докато САЩ продължава да бъде основната световна дестинация за интелектуален и рисков капитал, доларът може да пада. Този "търговски баланс" е доста по-добър индикатор за глобална сила в сравнение с долара.

▶ **В каква посока ще се движи пазарът и каква доходност очаквате?**
- Нямам никаква идея.

▶ **Злато - купувай, задръж или продавай?**
- Златото е религия; то не е клас активи. Златото винаги е балон, така че моята позиция е "продавай".

▶ **В коя развиваща се икономика е най-добре да се инвестира?**
- Без отговор.

▶ **Кой е най-добрият актив, който можете да притежавате през 2010 г.?**

- Без отговор.

▶ **Twitter ще бъде деликатен бизнес през 2010 г. и използвате ли го?**

- Twitter вече е печеливш бизнес и да, аз го използвам. Въпросът около Twitter е колко време ще мине, преди да бъде изместен от друг формат за кратки съобщения.

▶ **Глобалното затопляне - факт или фикция?**
- Без отговор.

▶ **Коя ще е най-голямата изненада през 2010 г.?**
- Тайгър Уудс да се ожени отново.

▶ **Twitter ще бъде деликатен бизнес през 2010 г. и използвате ли го?**

- Не. Синът ми ми направи акаунт, но никога не съм го ползвал.

▶ **Глобалното затопляне - факт или фикция?**
- Фикция в нашето време. Правителството трябва да предприеме разумни мерки в тази насока, но без да пречи на компаниите, докато ги прилага.

▶ **Кой ще спечели Световното първенство по футбол?**
- Аз съм почитател на бейзбола.

▶ **Коя ще е най-голямата изненада през 2010 г.?**
- Dow Jones на ниво от 12 хил. пункта (бел. ред. - сега е около 10 500).

недвижимите имоти.

▶ **В каква посока ще се движи фондовият пазар и каква доходност очаквате?**

- Посоката трябва да е нагоре, а ръстът вероятно двоен през следващите седем години.

▶ **Злато: купувай, задръж или продавай?**

- Задръж временно; купувай в дългосрочен план.

▶ **В коя развиваща се икономика е най-добре да се инвестира?**
- Индия.

▶ **Кой е най-добрият актив, който можете да притежавате през 2010 г.?**
- Фиксирани активи с до-

Статистиците ще са най-търсени през 2010 г.

Инженерите и компютърните специалисти няма да имат проблем с намирането на работа

През настоящата година най-добра професия от гледна точка на доходи, рискове и работна среда ще е статистик в застрахователно дружество. Това става ясно от проучване на трудовата интернет борса Керийър кест. Тя анализира 200 работни места в Северна Америка и изготвила класация на 20-те най-добри и най-лоши професии за новата година.

Професията на статистика в застрахователно дружество е свързана с малко стрес, много добра работна среда и заплата от около 85 хил. USD годишно, отбелязва сайтът. Основните задължения на работещите в тази сфера се състои в изготвянето на оценка на вероятностите и рисковете.

Най-търсените

На второ място в класацията е работата на софтуерните инженери, следвана от специалистите по компютърни мрежи. Това едва ли е изненада, тъй като ИТ специалистите бяха едни от най-търсените и добре платените през последните години.

На четвърто място в класацията се нареждат биолозите, следвани на пето място от историците. Веднага след тях попадат математиците, а на седмо място се нареждат помощник-адвокатите. Изглежда, статистиката ще е на почит през следващата

година, защото в Топ 10 попадат и статистиците, следвани от счетоводителите и стоматолозите. В класацията на най-добрите работни места за 2010 г. от 11-о до 20-о място попадат още професиите на философ, на метеоролог, на банковия чиновник, на специалиста по разработване на уебмрежи, на инженера в промишлени предприятия, на авиоконструктора и на фармацевта.

Най-лошите

В класацията на онлайн трудовата борса за най-лошо и ненадеждно работно място за 2010 г. на първо място е поставена професията на докера. Годишно докерите взимат по около 31 хил. USD срещу опасна и рискована работа, без перспективи за повишение. В тази класация следват професиите на дървосекача, на железаря, на работника в млечната индустрия и на оксигениста, които се подреждат съответно на местата от 2-ро до 5-о. Интересното е, че в десетката попадат още пощальонът, таксиметровите шофьори и строителните работници. В класацията на най-лоши работни места за настоящата нова година от 11-о до 20-о място се нареждат месарят, фоторепортерът, пожарникарят, работникът в стоманодобивните предприятия,

▶ На второ място в класацията е работата на софтуерните инженери

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

техническият работник в Бърза помощ, пристанищните работници, репортерите в печатни издания, моряците, машинистите и хореографите. Сайтът, изготвил класацията, уточнява, че най-лошите професии, са смятани за такива, защото са нископлатени или носят риск, или пък защото просто работните места в тези сфери са малко, а търсенето е голямо.

През 2009-а Кои професии пострадаха най-много

▶ Кризата удари всички - хиляди хора загубиха работата си, други се простиха с всякакви планове за повишения и бонуси. За една сво-

бодна работна позиция в момента се борят в пъти повече хора, отколкото преди кризата, а стартовите заплати стават все по-малки. ▶ Според портала CareerBuilder най-засегнати от кризата бяха архитектите, тъй като строителният сектор преживя тежки времена и много специ-

алисти останаха без работа. ▶ Свързаните с тази сфера строителни работници и дърводелци също пострадаха. в класацията попадат още професии като инженери в механиката, пилоти, служители в производствения сектор и банковите касиери.

Примамливи кариери в нестопанската сфера

▶ Професията вътрешен лекар е една от най-мечтаните кариери за американските медици, защото е доста добре платена

Печалба има не само там, където се произвежда

Сп. Форбс прави класация на най-привлекателните работни места в нестопанската сфера в САЩ. В първия раздел влиза преподаването в институции след средно образование, където продължителността на работното време силно влияе върху доходите, а бариерите за навлизане на този пазар са високи. Втората част обхваща най-добре платените непреработни професии. Много от тях са в здравеопазването и също като в образованието изискват много експертни познания. В проучването не е включен общественият сектор - във федералната, щатската и местната власт.

Топзаплатите
Лекарите интернисти огла-

вяват обобщената класация със средна годишна заплата 141 939 USD, следват изпълнителните директори със 141 020 USD.

След тях идват преподавателите в следгимназиалното образование: в медицината - 133 490 USD, в правото - 132 019 USD, в инженерните науки - 114 045 USD.

Белите престилки

Регистрираните медицински сестри с годишна заплата 63 460 USD са начело на списъка с най-добре платените работни места извън образованието, след-

ват кариерните терапевти с 63 300 USD, клиничните и училищните психолози, както и психолозите консултанти средно с 62 459 USD.

Необходимо зло

Модернизиранието на нестопанската сфера в последните години създаде много нови професии, за които са необходими административните, техническите и професионалните умения, често срещани в корпоративния свят. Това сближаване обаче внася в т.нар. идеалистични професии и разочарованието, присъщи

на корпоративния свят.

Разумен реализъм

Независимо дали преминаването към работа, фокусираща се върху мисията, а не върху печалбата, представява преход към втора, трета или дори четвърта кариера, човек не бива да пренебрегва едно предупреждение.

Работата в нестопанската сфера не означава, че няма да се чувствате нископлатени, претоварени и разочаровани от липсата на напредък в кариерата дори ако имате удоволствието да знаете, че вършите добро.

142

▶ хил. USD получават средно годишно лекарите интернисти в САЩ

62.5

▶ хил. USD печелят на година американските клинични психолози

141

▶ хил. USD докарва един изпълнителен директор годишно в САЩ

Постижение**Apple отчете 3 млрд. сваляния от App Store**

Над 3 млрд. приложения са свалени от софтуерния магазин на Apple за iPhone и iPod Touch AppStore, съобщават от компанията. Технологичният гигант отчита непрекъснато растящ интерес на

потребителите към магазина, стартирал през юли 2008 г. Барьерата от първия 1 млрд. сваляния бе прескочена едва през април 2009 г., а вторият милиард бе минат на 29 септември. Тогава броят на приложенията в App Store бе 85 хил. и не спира да расте.

Експанзия**Amazon изкара Kindle отвъд океана**

Най-големият онлайн магазин Amazon.com започна с експанзията на четеца си за електронни книги Kindle извън пределите на Съединените американски щати. Потребителите в над 100

държави, между които е и България, вече могат да се сдобият с Kindle DX за 489 USD, срещу които получават устройството, имащо по-голям 9.7-инчов дисплей. Конкуренцията на пазара обаче се увеличава, като на него навлизат компании като Sony, Barnes&Noble и т.н.

Кризата пак не подмина изложението в Лас Вегас

По-малки и по-евтини продукти ще дебютират в Лас Вегас тази година

Година след околото на бурята най-голямото технологично изложение в света - Consumer Electronics Show, отново ще мине под знака на кризата. По-малко шоу и премиери на продукти, и значително по-ниски цени ще бележат CES 2010, което обикновено бележи трендовете в света на потребителската електроника за годината. Основен фокус на започващото днес в Лас Вегас изложение ще са 3D телевизори, дизайнерски лаптопи и четци на електронни книги.

Настроение

Единствената разлика спрямо миналата година е настроението на производителите, което е доста приповдигнато спрямо 2009 г. Причината - Коледа на 2008 г. донесе 27% спад в продажбите. Това доведе до масов отказ на изложителите в Лас Вегас буквално седмици преди старта на CES, коментират организаторите на изложението.

Тази година обаче ситуацията е доста по-различна. Приходите от продажби на електроника за периода 1 ноември - 24 декември са нараснали с 5.9% спрямо 2008 г. Което обръна процеса - изложителите продължават да се регистрират и в седмицата преди изложението, показват данните на Асоциацията на производителите на потребителска електроника, която е организатор. Ентузиазмът този път е налице, коментират от асоциацията.

Очакват се приблизително 2.5 хил. изложители и около 110 хил. посетителя - приблизително същият брой като миналата година, но доста под рекорда от 2007 г. Тогава щандовете в

▶ **Въпреки прогнозите, че и тази година посещаемостта на CES няма да бъде рекорд, очакванията за изложението са доста по-оптимистични спрямо 2009 г.**

Лас Вегас бяха видени от над 144 хил. души.

Изложители

Началото на CES по традиция ще бъде дадено от водещото име в Microsoft - главния изпълнителен директор Стив Балмър. Той ще замени Бил Гейтс. В конгресния център на столицата на хазарта ще присъстват още имена като Panasonic, Hewlett-Packard, Dell, Cisco и други големи и малки имена от индустрията с изключение на Apple, на която тази година се залагат големи надежди. Компанията на Стив Джобс ще трябва да обръне с главата надолу света на таблетите, както преди почти 3 години направи с мобилните телефони. Очакванията на анализаторите са, че след дни Apple ще представи своя таблет, за което в интернет текат слухове от месеци насам.

Продукти

Едни от най-интересните продуктови категории несъмнено ще бъдат 3D телевизорите. Производителите ще трябва да предложат нещо заинтригуващо, защото в момента най-големият пазар в света - САЩ, се намира в т.нар. цикъл на подмяна на старите тръби

300

▶ USD е средната цена на 32-инчов телевизор в САЩ. Тя падна значително заради кризата, отчитат анализатори

с плоски панели. От iSuppli вече отчетоха ръст на продажбите от 17% през 2009 г. до 33.8 млн. броя.

Основното предизвикателство на 2010 г. ще бъде тази продуктова категория да остане в центъра на вниманието. Това трябва да стане именно с 3D технологиите. Добрата новина е, че кризата накара производителите да свалят цените, което означава, че триизмерните предложения няма да са много по-скъпи от традиционните телевизори. Разликата е около 200 USD. Ако обаче потребителят реши да добави и плейер за триизмерни Blu-ray дискове, цената скача с още около 200 USD.

Компютри

Лаптопите също ще бъдат сред горещите продукти на CES, коментират анализаторите. Преносимите ком-

пютри се радват на интерес и в рецесията, въпреки че сред най-популярните продукти са ултрапреносимите предложения (нетбукове), които струват средно 300 USD. На CES тази година обаче основният фокус ще бъдат малко по-големите компютри, които разполагат с по-мощни процесори. Производителите се надяват, че потребителите ще са склонни да отделят повече пари за по-мощна машина с по-голям дисплей и клавиатура.

Четци

За пръв път на CES 2010 в играта ще навлязат и електронните четци, които ще разполагат със собствена секция. В нея своите предложения ще изложат 23 производителя, сред които е Amazon.com с Kindle, който подпали фитила на тази индустрия. Въпреки че самото устройство струва доста повече от обикновена книга, електронните книги, с които работи, са далеч по-евтини. А и има интернет и други полезни функции.

Затова и очакванията за тазгодишния CES са много по-големи и много по-оптимистични спрямо миналата година.

Христо Ласков

Еволюция, а не революция от Google

Телефонът Nexus One на търсачката се оказва не чак толкова иновативен

Еволюция, а не революция. Така определиха анализаторите първия телефон на Google Nexus One, който беше представен във вторник. Първите впечатления от устройството потвърждават това твърдение.

Като визия телефонът наподобява устройството, което цялата мобилна индустрия усърдно копира - iPhone на Apple. Като функционалности може би е малко по-добро. Но не много. Всъщност голямото събитие от дебюта на този телефон е фактът, че Google е първата интернет компания, която се престаши сама да продава телефон, при това ексклузивно през онлайн магазина си.

Дизайн

Nexus One е дело на тайванската компания HTC. Той разполага с 3.7-инчов touch screen дисплей и работи с последната версия на операционната система на търсачката Android. Дебелината му е 11.5 мм, а теллото - 130 г. Устройството разполага и с 1-гигагерцов процесор на Qualcomm и 5-мегапиксолова камера с LED светкавица. Дотук нищо чак толкова специфично, ако изключим гигагерцовия процесор. Паметта на устройството също не бие с нищо конкурентния

iPhone с обема си от 32 гигабайта.

Недостатък спрямо телефона на Apple е липсата на поддръжка на multi touch технология, което означава много повече от по-неудобно управление на функциите на устройството и снимките или видеата на него. Nexus One определено не притежава гейминг способностите на iPhone и iPod Touch, които най-вероятно ще се превърнат в допълнителен стимул за потребителите. И в допълнителен източник на приходи за Apple.

Иновации

Сред иновациите в телефона е софтуер, който разпозна човешки глас и превръща речта в текст. Тази функционалност елиминира един от най-големите недостатъци на сензорните дисплеи - писането на текст за е-mails и съобщения.

Първоначално телефонът ще дебютира в мрежата на T-Mobile в САЩ, а цената му с 2-годишен договор е 179 USD. И тъй като Google е компания, залагаща на отворените стандарти, желаещите могат да се сдобият с отключен телефон, но срещу доста по-солена цена от 529 USD. Тя определено разочарова анализаторите.

Очаква се, че по-късно тази година телефонът ще се продава в мрежите на Verizon Wireless в САЩ и на Vodafone в Европа, а впоследствие и при други оператори.

▶ **Първият телефон Nexus One на Google разочарова анализаторите на първо четене**

5.9%

▶ са нараснали продажбите на електроника между 1 ноември и 24 декември миналата година спрямо същия период на 2008 г.

Доходи

” Всички знаят, че на нас, актьорите, ни плащат много пари. Няма смисъл да се правим, че това не е така

► Катрин Зита-Джоунс, актриса

Колекция Картини за 1 млн. EUR откраднати от вила

Крадци са задигнали около 30 картини на обща стойност 1 млн. EUR от частна вила в Южна Франция. Сред откраднатите произведения са и творби на Пабло Пикасо и Анри

Русо. Собственикът е бил на почивка в Швеция по време на обира. Това е втората голяма кражба на произведения на изкуството във Франция за последните дни, макар че няма данни двете престъпления да са свързани. В края на 2009 г. от Марсилия беше задигната картина на импресиониста Едгар Дега, оценена на 800 хил. EUR.

Любителят на предизвикателства

Стратегията на новия председател Патрик О'Съливан трябва да стабилизира Old Mutual

Патрик О'Съливан обича да кара ски. Домът му в Швейцария е само на час и половина път от популярния зимен курорт Клостерс. Но ските и щеките му ще събират прах най-малко през следващите шест месеца, след като в началото на 2010 г. той поема председателския пост в един от постоянно зле представящите се участници в индекс FTSE 100 - Old Mutual.

Предизвикателство

Като председател на директорския съвет на базираната в ЮАР, но търгувана на Лондонската борса застрахователна и банкова група О'Съливан е изправен пред предизвикателство. Old Mutual се възприема като разпиляна група от компании за финансови услуги в 35 държави. Липсата на обща стратегия за управление се допълва от очевидно слабия контрол. Неуспешна операция на компанията в САЩ преди две години доведе до над 300 млн. GBP загуби и до позорното оттегляне на главния изпълнителен директор Джим Съткиф, който беше заместен от Джулиан Робъртс.

Очаквания

Сега обаче очакванията са големи. Робъртс категорично отхвърли възможността за разпродажба на резервни активи, докато не се свързват пазарите. Сега, когато

това започва да се случва, и с нов шеф на компанията, акционерите са нетърпеливи да чуят стратегията, която ще излезе заедно с предварителните резултати през март. Пред The Times 60-годишният О'Съливан разкри някои от идеите си. Отворен съм за предложения, казва той, и всяка част от стратегията може да бъде променена. Ясно е обаче, че е подготвен за радикални идеи.

Опит

На новия председател на компанията няма да му е за пръв път да въвежда драстични промени. Наел от Мартин Бротън да управлява Eagle Star от името на BAT Industries в годините, когато компанията имаше амбиции да навлезе в застрахователния бизнес, О'Съливан в крайна сметка стана член на главния мениджърски екип в Zurich Financial Services, която купи обреченото поделение на BAT. След проведените съкращения на персонала, продажба на активи и набиране на 2.5 млрд. USD капитал Zurich накрая си стъпи на краката.

Преди това О'Съливан беше главен оперативен директор на Barclays de Zoete Wedd - поделението за инвестиционно банкиране на Barclays Bank, точно когато мениджърът реши да се откаже от инвестициите в акции и да разде-

ли компанията през 1996 г. Когато Bank of Ireland миналата година търсеше уважавани неизпълнителни (non-executive) директори, които да я стабилизират, банката се обърна именно към О'Съливан, който е ирландец по произход. Преди години той помогна и за създаването на Goldman Sachs в Лондон.

Патрик О'Съливан е рядка птица - banker, напълно неопетнен от банковата криза.

The Times

” Отворен съм за предложения и всяка част от стратегията може да бъде променена

Фонд

Фенове ще наддават за обича на Марадона

Фенове на италианския футболен отбор Наполи се канят да съберат пари и да наддават за обича на Диего Марадона, съобщава Reuters. Украшението беше конфискувано от италианските власти

през септември като част от дължимите от аржентинския треньор данъци. Обичага ще бъде предложена на аукцион другата седмица, като началната цена се очаква да е около 4000 EUR. Привържениците на отбора не могат да забравят приноса на Марадона като играч за спечелването на шампионски купи през 1987 и 1990 г.

Благодарност Роми връчват златен плакет на Мадона

Царят на румънските роми обяви, че смята да връчи златен плакет на Мадона в знак на благодарност за изказването ѝ в защита на циганите. По време на концерта си в Букурещ миналия август певица-

та каза, че много я натъжава дискриминацията на ромите в Източна Европа. Плакетът вече е поръчан на бижутер в Италия и ще бъде изработен от 24-каратово злато. Румъния има една от най-големите цигански общности в Европа. Скорешно проучване показва, че 70% от румънците не искат цигани в семейството си.

